

นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ
ฉบับที่ 8
(พ.ศ. 2555-2559)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ

ฉบับที่ 8

(พ.ศ. 2555-2559)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ และการจัดทำนโยบายการวิจัยของชาติที่สอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการนี้ วช. ได้จัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค ใน 4 ภูมิภาคของประเทศ คือ ภาคเหนือ (17 จังหวัด) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (19 จังหวัด) ภาคกลาง ซึ่งรวมภาคตะวันออก (26 จังหวัด) และภาคใต้ (14 จังหวัด) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในภูมิภาค รวมทั้งส่วนกลาง ได้มีส่วนร่วมบูรณาการแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน หน้าที่ของหน่วยงาน ความต้องการของพื้นที่และกลุ่มธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และขนาดใหญ่ รวมทั้งการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมุ่งให้ตอบสนอง ความต้องการผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรการวิจัยที่เชื่อมโยงอย่างบูรณาการในการพัฒนา ภูมิภาคและภาคส่วนต่างๆ และเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ผลที่ได้จากการ จัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาคทั้ง 4 ภูมิภาค ได้นำมาสู่การจัดทำ “นโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)” ซึ่งได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมตาม ข้อเสนอแนะจากการประชุมระดมความคิดเห็นสาธารณะ เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2553 และจากการ ขอรับความเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ทั่วประเทศ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนับเป็นนโยบายและแผนแม่บทการวิจัยของชาติ

นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) และ ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) 4 ภูมิภาค ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีในการประชุม ปรีक्षा เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2554 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ วิจัย รวมทั้งใช้เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำและประเมินข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐ ที่เสนอของบประมาณ อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้ภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญในการลงทุน ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศให้มากขึ้น วช. จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า “นโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)” ซึ่งได้ปรับปรุงให้สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรี ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับในการใช้เป็นแนวทางวางแผนการวิจัยที่ ทุกภาคส่วนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศแบบบูรณาการ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถของประเทศบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้จากการวิจัย สู่สังคมฐานความรู้และสังคมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต่อไป

(ศาสตราจารย์นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ)

เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	I
Executive Summary	V
1. บทนำ	1
2. หลักการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)	7
3. กระบวนการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)	8
3.1 การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค	8
3.2 ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค	9
3.3 การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)	10
4. สาระสำคัญของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)	10
4.1 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถ เพื่อการพัฒนาทางสังคม	13
4.2 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถ เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	18
4.3 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การอนุรักษ์ เสริมสร้าง และพัฒนา ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	24
4.4 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพและความสามารถ เพื่อพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย	28
4.5 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ เพื่อการบริหาร จัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญา ของประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม ที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย	30
5. กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น	32

	หน้า
6. งบประมาณที่คาดว่าจะใช้ดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)	37
7. ดัชนีชี้วัดที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)	39
8. การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)	40
9. สรุปนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)	45
ภาคผนวก บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค	51
● บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) : ภาคเหนือ	53
● บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	58
● บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) : ภาคกลาง	62
● บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) : ภาคใต้	67

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1	ความเชื่อมโยงของการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ	12
ภาพที่ 2	การเชื่อมโยงการบริหารและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระหว่างส่วนกลางและภูมิภาคร่วมกับหน่วยงานและเครือข่ายการวิจัยต่างๆ	42
ภาพที่ 3	ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติสู่เป้าหมายการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน	44

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้จัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)” เพื่อมุ่งเน้นให้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยของหน่วยงานวิจัยต่างๆ และใช้เป็นกรอบทิศทางในการวิเคราะห์ตรวจสอบข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของบประมาณประจำปีตามมติคณะรัฐมนตรี โดยสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค รวมทั้งความต้องการของพื้นที่ และสอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

นโยบายการวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2554 นั้น เน้นการบูรณาการด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ทั้งนี้ กรอบการดำเนินงานวิจัยจะเน้นงานวิจัยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) โดยมีการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีจุดเน้นที่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงและภาวะความเสี่ยงในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ในขณะที่งบประมาณการวิจัยจะกระจายไปยังหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งในภูมิภาค และมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและการพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการวิจัยร่วมกัน ซึ่งการดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะมีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ดังนั้น นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะเป็นพื้นฐานเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ และนโยบายการวิจัยของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572)

วิสัยทัศน์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2555-2559) คือ **“ประเทศไทยมีและใช้งานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน”** โดยมีการกำหนดพันธกิจการวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) คือ **“พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศให้สูงขึ้น และสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า สามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสมและแพร่หลาย รวมทั้งให้เกิดการเรียนรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนเกิดการพัฒนาคูณภาพชีวิต โดยใช้ทรัพยากรและเครือข่ายวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม”**

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม โดยมีเป้าประสงค์การวิจัยคือ สร้างเสริมองค์ความรู้ให้เป็นพื้นฐานเพื่อความมั่นคงของประเทศโดยการสร้างความเข้มแข็งของสังคม การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต และความผาสุกของประชาชน **มุ่งเน้น**การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต ตลอดจนการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การสร้างความเข้มแข็งและการสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 10 กลยุทธ์ คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย รวม 139,290 ล้านบาท (ร้อยละ 32) และในระดับภูมิภาคอาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง **มุ่งเน้น**การวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ซึ่งครอบคลุมการสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ป่าไม้และประมง รวมทั้งการพัฒนาและจัดการองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งครอบคลุมถึงการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านพลังงาน โลจิสติกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยคำนึงถึงบทบาทการแข่งขันของประเทศภายใต้การเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้ง สัมพันธภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน และสร้างสรรค์องค์ความรู้เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) โดยดำเนินการบนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 8 กลยุทธ์ คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย รวม 152,349 ล้านบาท (ร้อยละ 35) และในระดับภูมิภาคอาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การอนุรักษ์ เสริมสร้าง และพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ โดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม **มุ่งเน้น**การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมถึงการแบ่งปันการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะกระบวนการมีส่วนร่วม

อย่างแท้จริง (Meaningful Public Participation) และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรองรับและฟื้นฟูหลังภัยธรรมชาติและภัยพิบัติในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 4 กลยุทธ์ คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย รวม 34,823 ล้านบาท (ร้อยละ 8) และในระดับภูมิภาคอาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการพึ่งพาตนเอง โดยใช้ฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ อย่างสมดุลและเหมาะสม **มุ่งเน้น** การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาของประเทศและสาธารณะ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 2 กลยุทธ์ คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย รวม 91,409 ล้านบาท (ร้อยละ 21) และในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาระบบและกลไกการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อบริหารจัดการความรู้ของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ **มุ่งเน้น** การวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการด้านการวิจัยของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 2 กลยุทธ์ คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย รวม 17,411 ล้านบาท (ร้อยละ 4) และในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้พิจารณาจากยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาพิจารณาจัดความสำคัญเป็นกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น โดยคำนึงถึงวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การเสริมสร้างและพัฒนาประเทศโดยเร็วเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถกำหนด **กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น 13 กลุ่มเรื่อง ได้แก่ (1) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง (2) ความมั่นคงของรัฐ และการเสริมสร้างธรรมาภิบาล (3) การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ (4) การจัดการทรัพยากรน้ำ (5) ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก (6) เกษตรเพื่อความยั่งยืน (7) การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาและการฟื้นฟูสุขภาพ (8) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ (9) เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม (10) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว (11) สังคมผู้สูงอายุ (12) ระบบโลจิสติกส์ และ (13) การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ**

ดังนั้น นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะมีการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์การวิจัย

26 กลยุทธ์การวิจัย โดยคาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อดำเนินการวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559 รวม 435,282 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย งบประมาณภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงงบประมาณวิจัยจากแหล่งทุนวิจัยอื่น โดยตระหนักถึงข้อจำกัด ด้านงบประมาณภาครัฐ ความพร้อมของประเทศ โดยเน้นการใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ การลดความซ้ำซ้อนในการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวกับการวิจัย การสร้างความมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและทุกระดับ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศ โดยเฉพาะการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ และผลักดันให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะ ตลอดจนมีการเชื่อมโยงในการนำผลการวิจัยไปสู่การลงทุนในเชิงพาณิชย์เพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยมีระบบการติดตามและประเมินผลงานวิจัยให้เป็นไปตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ดัชนีที่คาดหวังเมื่อสิ้นปี พ.ศ.2559 ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ สัดส่วนการลงทุนด้านการวิจัยของภาคเอกชน:ภาครัฐ เพิ่มขึ้นเป็น 1:1 บุคลากรทางการวิจัยของประเทศจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 10 คนต่อประชากร 10,000 คน สิทธิบัตรที่จดในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2554 จำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการในระดับสากลเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ผลงานวิจัยต่อยอดเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยในระดับชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะ เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2554

ในการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งมีการจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์การวิจัยตามแนวทางการพัฒนาประเทศในห้วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) รวมทั้งมีการพิจารณาจัดความสำคัญและหยิบยกกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้นจากกลยุทธ์การวิจัยภายใต้ 5 ยุทธศาสตร์การวิจัยดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติจะเป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ รวมทั้งประสานการบริหารด้านงบประมาณเพื่อการวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559 โดยโครงการวิจัยที่สอดคล้องกับ 13 กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้นและการวิจัยอื่นๆ ในกลยุทธ์การวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) จะได้รับการพิจารณาความสำคัญตามลำดับ

ภายใต้การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะก่อให้เกิดผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และชุมชนท้องถิ่นที่มุ่งให้มีการนำภูมิปัญญามาต่อยอด ก่อให้เกิดผลงานวิจัยเพิ่มขึ้น และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณะ ตลอดจนมีการเชื่อมโยงในการนำผลการวิจัยไปสู่การลงทุนในเชิงพาณิชย์เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อเสริมสร้างความผาสุกของประชาชน และสร้างศักยภาพในด้านต่างๆ รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนสืบไป

Executive Summary

The Eighth National Research Policy and Strategy (2012-2016)

The Office of the National Research Council of Thailand has formulated “The Eighth National Research Policy and Strategy (2012-2016)” as a research implementation guideline for research agencies and a framework for the analysis of research proposals submitted by government agencies for annual budget allocation by the cabinet solutions. This is to ensure that these research proposals are in keeping with the current situations, the economic sufficiency philosophy, regional research strategies, local needs, and the directions of the Eleventh National Economic and Social Development Plan (2012-2016).

The National Research Policy (2012-2016), approved by the cabinet on 1 March 2011, places special emphasis on an integrative research policy that comply with the national development policy and strategy while promoting academic excellence and achieving a balanced and sustainable national development through participation of all parties. It accentuates the researches that comply with the National Research Strategy (2012-2026). Research projects will be prioritized by their significance and necessity to the course of the national development that is based on the principles of the economic sufficiency philosophy and on the country’s projected economic, social and environmental changes and risks. Research budgets are to be allocated to various agencies under various measures to encourage collaboration between the central and regional research agencies that will eventually lead to an establishment of research and development networks, specialized research centers, and joint research personnel development. The Eighth National Research Strategy (2012-2016) aims to create a unity and efficiency of research implementation under a systematic and constant monitoring and evaluation process. It will also provide a policy basis that corresponds with the national research system reform and the long-term National Research Policy (2010-2029).

The national research vision (2012-2016) is **“For Thailand to produce and utilize high quality researches for a balanced and sustainable national development”** while the national research mission (2012-2016) is **“To promote higher research potential and capability, develop useful knowledge bases, promote application and development of suitable and extensive body of knowledge, promote education and expansion of local wisdom for commercial and public utilization, promote**

development of better quality of life through efficient utilization of research resources and networks with participation from all relevant parties”

The Eighth National Research Policy and Strategy (2012-2016) comprises of:

Research Strategy 1: Development of social development potential and capability

The objective of this research strategy is to promote the body of knowledge that will provide a strong basis for national security through social empowerment, development and advancement of the quality of life and happiness of the Thai people.

The emphasis is on researches related to the development of educational quality, self-directed learning, culture, health and hygiene, quality of life, welfare for life security, good governance, social and regional empowerment and protection, promotion of community potential through community participation as well as promotion of potentials of youth, the disadvantaged, the disabled and the elderly, and promotion of national security. This strategy comprises of 10 research strategies with expected total budget of 139,290 million baht (32%). At regional level, this strategy may focus on the research issues, strategies and planning that requires local research findings.

Research Strategy 2: Development of economic development potential and capability

The objective of this research strategy is to promote the body of knowledge that will provide a strong basis for the development of potential and capability for a balanced and sustainable economic development based on the philosophy of economic sufficiency. **The emphasis** is on researches related to the development of efficient agricultural production that includes value-added creation for agricultural, forest and fishery products, including researches on the development and management of local knowledge and wisdom to provide foundations for a sustainable development of community economy and creative economy. Other focuses are on researches for efficient development of industrial products and the service industry which includes tourism, energy development, logistics, information technology and communications. Also taken into consideration for this research strategy are: Thailand’s competitive edges within the contexts of national and international changes, relations with neighboring countries, and development of relevant body of knowledge to support transition into the ASEAN Economic Communities (AEC) on the basis of sufficiency economy philosophy and development toward commercial and public utilization of research findings. This strategy comprises of 8 research strategies with expected total budget of 152,349 million baht

(35%). At regional level, this strategy may focus on the research issues, strategies and planning that requires local research findings.

Research Strategy 3: Conservation, promotion, and development of natural resources and environmental capital

The objective of this research strategy is to promote the body of knowledge and database for efficient and systematic management and development of the natural resource and environmental capitals through local and community participation. **The emphasis** is on researches related to the management of natural resources and the environment, biodiversity, conservation and sustainable utilization of natural resources through people and society participation, development of the body of knowledge on soil resources, mineral resources, water resources, forest resources, aquatic animal resources as well as researches on sustainable sharing of resource utilization particularly through meaningful public participation, researches on post natural/disaster support and rehabilitation potentials at regional and local levels. This strategy comprises of 4 research strategies with expected total budget of 34,823 million baht (8%). At regional level, this strategy may focus on the research issues, strategies and planning that requires local research findings.

Research Strategy 4: Development of innovation and research personnel potential and capability

The objective of this research strategy is to promote the country's competitive edge and self-reliance through the utilization of science, technology and other forms of knowledge on a balanced and sustainable basis. **The emphasis** is on researches related to the development of the body of knowledge and expansion of national and public wisdom as well as the promotion of the country's research potentials. This strategy comprises of 2 research strategies with expected total budget of 91,409 million baht (21%). At regional level, this strategy may focus on the research issues, strategies and planning that requires local research findings.

Research Strategy 5: Reform of the national research system for the management of knowledge, research findings, innovations, inventions, resources, and national wisdom towards their commercial and public utilization through suitable strategies that will make them extensively available to the public and civil society

The objective of this research strategy is to develop the national research reform systems and mechanisms for unity and efficiency of the country's knowledge management. **The emphasis** is on researches related to the increase of the country's

research management efficiency and efficacy. This strategy comprises of 2 research strategies with expected total budget of 17,411 million baht (4%). At regional level, this strategy may focus on the research issues, strategies and planning that requires local research findings.

In prioritizing its target research groupings the Office of the National Research Council of Thailand has taken into consideration all five of the above research strategies together with the current crises and essential research/knowledge needed for their immediate solutions and rapid national development to support Thailand's participation in the ASEAN community. **NRCT had devided its research focuses into 13 categories as follows: 1) Application of sufficiency economy, 2) National stability and promotion of good governance, 3) Educational reform and learning creation, 4) Water resources, 5) Global warming and alternative energy, 6) Sustainable Agriculture, 7) Promotion of health, disease prevention, treatment and health rehabilitation, 8) Environmental management and development of natural resources diversity, 9) Innovative and major industrial technology, 10) Tourism management, 11) The elderly society, 12) Logistic systems, and 13) Reform of the national research system.**

The Eighth National Research Policy and Strategy (2012-2016) will be implemented to support the national development strategies and will comprise of 5 research strategies and 26 sub-strategies. The expected research budgets to be provided under the Eighth National Research Policy and Strategy (2012-2016) between the 2012-2016 fiscal years will total to 435,282 million baht. The budgets will come from the government, private and local administrative organization sectors as well as other sources. These budgets will be allocated with consideration to the government budget limitations and the level of national research preparedness. There will also be emphasis on efficient use of existing research resources and research networks, reduction of overlapping research budget allocation, and participation from all parties at all levels. These measures are designed to promote the country's research potential and capability, especially in the expansion and utilization of local wisdom for commercial purpose and the use of research findings for community, local and public benefits. Increased connectivity between research findings and commercial investment will be encouraged. Research monitoring and evaluation mechanism will be established to ensure achievement or research goals at appointed time. The expected performance indices at the end of the 2016 fiscal year include: an increase in the national research expenditure (in the

government, private and local sectors) of not less than 1% of the gross national product, an increase in the ratio of private to government research investment to 1:1, an increase of the country's research personnel to 10 researchers per 10,000 population, a 20% increase in nationally registered patents compared to the 2011 figure, a 30% increase in the number of papers published in international academic journals and a doubling of the number of research findings used for community, local and public benefits from the 2011 figure.

Under the National Research Strategy (2012-2016), the research strategies over the five year period will be selected from the above five research strategies and prioritized according to the pressing needs of the national development directions. The Office of the National Research Council of Thailand will act as a central collaborating agency for the implementation of the national research policy and strategy. It will also act as a liaising body for budgetary management under the National Research Policy and Strategy for 2012-2016 fiscal years. Priority will be given to research projects that comply with the 13 target research groupings and other research projects that are in line with the research strategies specified in the National Research Policy and Strategy (2012-2016).

The research monitoring and evaluation mechanism established under the Eighth National Research Policy and Strategy (2012-2016) will ensure high quality researches based on participation from the government, private and civil sectors as well as local community. The research focus will be on the expansion of local wisdom to produce more useful research outcome for economic, social, and public use. It is also expected that there will be more connectivity between research findings and commercial undertaking with the ultimate goals of promoting people's happiness, the country's development potential and competitive edge for a balanced and sustainable development.

นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

1. บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นองค์กรกลางที่มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2502 พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2507 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 315 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ในการเสนอแนะนโยบายทางการวิจัยของประเทศ และตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2521 ที่กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีบทบาทสำคัญในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. การวางแผนนโยบายและแผนวิจัยส่วนรวมร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดวงเงินงบประมาณประจำปี

2. การพิจารณาโครงการและแผนงานการวิจัย เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานวิจัยส่วนรวม เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อป้องกันการซ้ำซ้อน เพื่อการประสานงานและประสานประโยชน์ร่วมกัน และเพื่อประหยัดงบประมาณแผ่นดินที่มีอยู่จำกัด ตลอดจนการติดตามผลโครงการวิจัยและแผนงาน ทั้งนี้ ให้พิจารณาในทางที่ไม่ให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิจัยต่างๆ ไป ด้วย และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ถือปฏิบัติต่อไป

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จึงได้จัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติเพื่อให้หน่วยงานวิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานวิจัยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 โดยแต่ละฉบับ แบ่งเป็นช่วงเวลา 5 ปี ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 6 อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2549

ต่อมารัฐบาลได้ริเริ่มให้มีการจัดทำแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการเพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการผลักดันยุทธศาสตร์เฉพาะของรัฐบาล (Agenda) และนโยบายจำเป็นเร่งด่วนของรัฐบาลที่จำเป็นต้องดำเนินงานในลักษณะบูรณาการร่วมกันหลายกระทรวงและหลายกลุ่มพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดและกลุ่มจังหวัด สำหรับในด้านการวิจัยนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2545 ให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการรวบรวมแผนงานและงบประมาณในเชิงบูรณาการของหน่วยงานการวิจัยต่างๆ ของประเทศ เมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2547 ให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลาง ในการจัดทำแผนงบประมาณการวิจัยเชิงบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 และเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มีแผนงบประมาณเชิงบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 เรื่อง ยุทธศาสตร์งานด้านการวิจัย

โดยให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการรวบรวมแผน เสนอบประมาณในเชิงบูรณาการของหน่วยงานการวิจัยต่างๆ ของประเทศ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานวิจัยแบบบูรณาการระยะปานกลาง (พ.ศ. 2548-2550) และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานวิจัยต่างๆ เพื่อใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการจัดสรรงบประมาณการวิจัยของประเทศสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ซึ่งต่อมาได้มีการดำเนินการปรับ และจัดทำเป็นแผนการวิจัยแบบบูรณาการ ประจำปี พ.ศ. 2549 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา โครงการวิจัยแบบบูรณาการสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติการวิจัยของหน่วยงานวิจัยต่างๆ จึงมีความจำเป็นที่ต้องจัดทำขึ้นให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาของประเทศ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เพื่อใช้เป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการวิจัยของประเทศ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2554

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้จัดทำแผนงานและงบประมาณเพื่อการวิจัยในเชิงบูรณาการ ตามแนวคิดในการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based Budgeting) ที่เชื่อมโยงระบบการวิจัยตามแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบการวิจัยของประเทศปรับตัวให้สามารถตอบสนองกับความต้องการของสังคมและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลก และส่งผลให้ งานวิจัยโดยรวมมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนมากขึ้น ประกอบกับรัฐบาลได้กำหนดให้มีการจัดทำ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน 4 ปี โดยให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของ ส่วนราชการให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ตลอดจนแผนงาน/โครงการที่ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาประเทศ โดยให้หน่วยงานในทุกภาคส่วนได้ร่วมกันพิจารณาและนำแผนงานวิจัย/โครงการวิจัยไปบรรจุในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานกลาง ได้ดำเนินการจัดทำ “นโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)” มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยเริ่มจากการจัดทำ **ยุทธศาสตร์การวิจัยของกลุ่มจังหวัดในระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค** เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ได้มีส่วนร่วมบูรณาการแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน หน้าที่ของหน่วยงาน และ ความต้องการของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) อันจะมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณการวิจัยที่ เชื่อมโยงอย่างบูรณาการในการพัฒนาภูมิภาคต่างๆ และทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนา ประเทศโดยรวม

ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2550 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 คณะกรรมการ บริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการ “**นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย**

ของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)” และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ดำเนินการเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบและมอบให้หน่วยงานต่างๆ นำไปปฏิบัติต่อไป ซึ่งคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 เห็นชอบ **“นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)”** และให้กระทรวงและกรมต่างๆ แต่งตั้งคณะทำงานในระดับกระทรวง ระดับกรม เพื่อให้มีการจัดทำแผนการวิจัยของหน่วยงานที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติจัดทำขึ้น ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้ดำเนินการเผยแพร่เนื้อหาสาระ ผลักดัน บริหารและขับเคลื่อนนโยบาย และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ให้หน่วยงานต่างๆ เข้าใจเนื้อหาสาระต่างๆ ของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) และนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่าง เป็นรูปธรรม ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมาอย่างต่อเนื่อง โดยนโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ถือเป็นนโยบายและแผนแม่บทการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 7

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ดำเนินการผลักดันนโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยงานวิจัยต่างๆ สามารถนำไป ใช้ได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกัน และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีผลคุ้มค่ากับงบประมาณการวิจัยที่ได้ จัดสรรเพื่อใช้การวิจัยในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจอันดี กับหน่วยงานวิจัยต่างๆ และผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัย ถึงสาระสำคัญของนโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) และแนวทางในการดำเนินงานที่จะนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกภูมิภาคของประเทศ โดยได้มีการจัดประชุม **“ปฐมทัศน์นโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)”** ขึ้นในส่วนกลางคือที่กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ.2550 รวมทั้งได้จัดให้มี **“การประชุมเผยแพร่และผลักดันนโยบาย และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) สู่การปฏิบัติ”** ในแต่ละภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ขึ้นในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2550 เพื่อให้หน่วยงาน วิจัยต่างๆ ได้รับทราบทิศทางการวิจัยและดำเนินการวิจัยให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ด้วย

เพื่อให้การผลักดันนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) สู่การปฏิบัติดำเนินการต่อไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็น รูปธรรม สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติจึงจัดให้มี **“การประชุมระดมความคิดเรื่อง การผลักดัน นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) สู่การปฏิบัติ แบบมีส่วนร่วม”** ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2551 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดร่วมกันในการขับเคลื่อน ประสานและเชื่อมโยง 10 กลุ่มเรื่องเร่งด่วนตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) การเชื่อมโยงการวิจัยลงสู่ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการวิจัย นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติยังได้จัดประชุม **การกำหนดกลไกการบริหาร ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) สู่การปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม** ใน 4 ภูมิภาค ของประเทศขึ้นอีกด้วย โดยมีการประชุมระดมความคิดเพื่อการเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์

การวิจัยของชาติ 5 ยุทธศาสตร์กับกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน 10 กลุ่มเรื่องตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ จัดลำดับความสำคัญของแผนงานวิจัยตามกลุ่มเรื่องเร่งด่วน ได้ประเด็นวิจัยที่ควรวิจัยเร่งด่วนเพิ่มเติม และมีการจัดประชุมกลุ่มสนทนาเพื่อการบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฯ ระดับภูมิภาค (จังหวัด ส่วนราชการ เอกชน ท้องถิ่น) ในจังหวัดนำร่อง 12 จังหวัด เพื่อให้ได้แนวทางและกลไกในการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฯ ระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค และแนวทางมาตรการเบื้องต้นในการลงทุนวิจัยในภาคเอกชน ขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ยังได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการนำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) สู่การปฏิบัติ ด้วย

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสถานการณ์ของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาล ตลอดจนผลการดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) และผลการติดตามประเมินผลการนำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) สู่การปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จึงเห็นควรปรับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อให้มีความสอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) จึงเห็นควรให้มีการปรับระยะเวลาของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ให้มีระยะเวลาถึงในปี พ.ศ. 2554 ด้วย ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2552 ได้เห็นชอบ **“นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)”** โดยครอบคลุมกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน 12 กลุ่มเรื่อง ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ทั้งนี้ การดำเนินการปรับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฯ ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ยังคงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในทุกภูมิภาคและเครือข่ายภาคีการวิจัยในระดับท้องถิ่นในการกำหนดทิศทางการวิจัยของประเทศ เพื่อเสริมสร้างบทบาทภาคีการวิจัยโดยคำนึงถึงผู้ทำวิจัยและผู้ใช้ประโยชน์จากการวิจัย และเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐซึ่งรวมถึงฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติยังได้เริ่มจัดทำนโยบายและแผนแม่บทการวิจัยของชาติในเรื่องนโยบายการวิจัยของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572) โดยเป็นการร่วมวางนโยบายและแผนแม่บทการวิจัยของชาติที่มีกรอบการจัดโครงสร้างสำหรับงานวิจัยจากทุกภาคส่วน เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน โดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ศึกษาทางเลือกและกำหนดภาพอนาคตของประเทศใน 20 ปีข้างหน้า เพื่อนำมาจัดกระบวนการประสานการจัดการงานวิจัยทุกภาคส่วน ให้รองรับภารกิจสู่อนาคตที่มุ่งหวัง และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้พิจารณาถึงประเด็นวิจัยที่ผ่านการศึกษา ระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ การจัดประชุมกลุ่มเฉพาะเพื่อจัดวางเป้าหมายในอีก 20 ปีข้างหน้า ซึ่งสามารถกำหนดประเด็นวิจัยเบื้องต้น 8 ประเด็น ได้แก่ (1) พลังงานฐานชีวภาพและพืชพลังงาน (2) เทคโนโลยีชีวภาพ : ระดับ

มหภาคและจุลภาค (3) การบริหารจัดการน้ำ (4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (5) รูปแบบการจัดการงานในอนาคตของสังคมไทย (6) การบริหารรัฐกิจร่วมระหว่างรัฐบาลท้องถิ่น และกลุ่มประชาสังคม (7) ความมั่นคงของประเทศ และ (8) การใช้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ซึ่งนำการพัฒนาการประดิษฐ์คิดค้นและนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์

ในการจัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย” ที่ใช้ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2559 สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดทำและมุ่งให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาประเทศ โดยคำนึงถึงสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประกอบกับข้อจำกัดด้านงบประมาณภาครัฐ อีกทั้งยังได้นำผลจากการติดตามประเมินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) เบื้องต้น มาประกอบการปรับแนวทางการดำเนินงาน ดังนั้นจึงได้จัดทำ **“นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)”** ขึ้น เพื่อให้เป็นนโยบายและแผนแม่บทการวิจัยของชาติที่รองรับการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ” อย่างแท้จริง สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ประสานให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานบริหารการวิจัย หน่วยงานให้ทุนวิจัย หน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่ประจำ ภาคเอกชน ตลอดจนท้องถิ่นร่วมกันพัฒนา “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ” ให้สมบูรณ์และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาของประเทศ ความต้องการของพื้นที่ แนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) รวมทั้งนโยบายรัฐบาลและนโยบายการวิจัยของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572) และนโยบายและยุทธศาสตร์หรือแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ที่คำนึงถึงผู้ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย โดยจะผลักดันการวิจัยของประเทศให้ก้าวหน้าและเข้มแข็ง อีกทั้งยังจะเอื้อให้การจัดทำข้อเสนอการวิจัยเพื่อเสนอขอของงบประมาณประจำปีตามมติคณะรัฐมนตรีในช่วงปี พ.ศ. 2555-2559 เป็นไปอย่างถูกต้องทิศทาง และก่อให้เกิดผลงานวิจัยที่ตอบสนองความต้องการของประเทศได้อย่างคุ้มค่า

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในฐานะองค์กรกลางทางการวิจัยของประเทศ และจากการสังเคราะห์ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้านการวิจัย สามารถสรุปเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุก ที่จะนำไปสู่การดำเนินการให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การปรับกระบวนการทัศน์ให้เห็นว่า การวิจัยสำคัญต่อการพัฒนาเป็นการลงทุนของประเทศสามารถตอบสนองการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับปรุงระบบวิจัย ปรับองค์กร กำหนดบทบาทหน้าที่ให้มีการบูรณาการ ตั้งแต่ระดับโครงการวิจัย บุคลากร หน่วยงานร่วมวิจัย หน่วยงานบริหารจัดการ

และหน่วยงานนโยบาย เพื่อนำไปสู่การจัดทำยุทธศาสตร์นโยบายและแผนงานวิจัยของชาติแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การกำหนดงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างพอเพียง ทัวถึง มีการจัดสรรให้สอดคล้องกับระบบวิจัยและแผนงานมีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบงบประมาณนั้นๆ และสามารถแยกประเภทงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาคนให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานตามภารกิจ สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และมีศักยภาพในการปฏิบัติงานตามภารกิจสายอาชีพ นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ ที่มีคุณลักษณะและวิธีการทำงานที่อาศัยความรู้และการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล รวมถึงการพัฒนาอาชีพนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ที่ยังขาดแคลน เพื่อให้เป็นฐานกำลังสนับสนุนและส่งเสริมการสร้างเครือข่ายวิจัยเพื่อเสริมพลังซึ่งกันและกัน และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างมูลค่าแก่ผลผลิตการวิจัย การกระจายความรู้ผลผลิตงานวิจัย พัฒนาตำแหน่งและบริการห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) ของผลผลิตเพื่อให้ผลงานให้เป็นที่รับรู้โดยกว้างขวาง ให้ผู้ใช้ประโยชน์สืบค้นเข้าถึงข้อมูลได้ทั้งที่นำไปใช้เชิงวิชาการหรือการนำไปสร้างนวัตกรรม พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่ให้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ มีเอกลักษณ์ จำหน่ายแข่งขันได้ รวมถึงมีการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในรูปแบบของทรัพย์สินทางปัญญาที่มีการจดทะเบียนคุ้มครอง แบ่งสรรผลประโยชน์อย่างยุติธรรม รวมถึงการปกป้องสิทธิของผู้ประดิษฐ์คิดค้น

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเน้นการสร้างการทำงานแบบบูรณาการด้านการวิจัยในทุกองค์ประกอบ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการวิจัยในภาพรวม เพื่อเป็นปัจจัยสำคัญส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาและบูรณาการงานวิจัยอย่างเหมาะสม พอเพียงสำหรับการพัฒนาในอนาคต และเป็นไปตามระบบมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาการวิจัยแบบก้าวกระโดด โดยการรับถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศ หรือรับถ่ายทอดเทคโนโลยี จากทรัพยากรชาวไทยที่มีศักยภาพในต่างประเทศ ในการพัฒนาเฉพาะด้านที่ถูกกำหนดโดยยุทธศาสตร์ให้มีความสำคัญในลำดับต้นๆ หรือที่ประเทศมีความเข้มแข็งเป็นทุน หรือเป็นฐานการผลิตขนาดใหญ่ของโลกในปัจจุบัน

ในการนำไปสู่การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และองค์กรวิจัยของประเทศ ตลอดจนภาคส่วนต่างๆ ได้พิจารณาเห็นว่าประเด็นการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศที่ควรทำการศึกษาเร่งด่วน ประกอบด้วยมิตินโยบายการวิจัย มิตินับสนุนทุนวิจัย มิตินุ้หนุนอุดหนุนการวิจัย มิตีสถาบันการวิจัย มิติบุคลากรวิจัย มิตีโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการวิจัย มิตีมาตรฐานการวิจัย มิตีการจัดการผลผลิตการวิจัย และมิตีการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่พึงประสงค์ของระบบวิจัยของประเทศ คือ

1. ได้ระบบวิจัยที่มีกลไกการขับเคลื่อนที่สามารถประสานทุกภาคส่วนของระบบให้มาทำงานสอดคล้องสัมพันธ์กันได้อย่างแท้จริง เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ
2. เป็นระบบวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งที่ฝังตัว (Embedded) อย่างแนบแน่นอยู่ในองค์กร และสามารถทำหน้าที่ขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาอย่างมั่นคงให้กับประเทศ โดยอาศัยฐานความรู้
3. มีการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของระบบในลักษณะที่เป็นปัจจุบัน (Real Time) และเป็นการทำงานกันอย่างแนบแน่น สามารถเชื่อมโยงเป็นระบบเครือข่ายที่มีเอกภาพและศักยภาพเพื่อนำไปสู่การมีระบบการวิจัยของประเทศที่เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

4. นำไปสู่การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การวิจัย ทั้งระยะสั้น ระยะยาว

ดังนั้น การขับเคลื่อนและการขยายผลการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตามนโยบายรัฐบาลดังกล่าว ประกอบกับเพื่อให้ระบบวิจัยของประเทศมีความเข้มแข็ง เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้ารุ่งเรืองอย่างยั่งยืนบนแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เกิดความเชื่อมโยงและร่วมมือในการทำงานอย่างเข้มแข็ง และเกิดการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม จึงเห็นสมควรร่วมกันขับเคลื่อนและขยายผลการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสะท้อนให้เกิดการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของหน่วยงานในระบบวิจัยของประเทศกับยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ จนเกิดเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ในการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

2. หลักการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) มีฐานการจัดทำจากนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค และกรอบแนวคิดบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และมุ่งให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมทั้งมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายการวิจัยของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572) นโยบายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานบริหารการวิจัย หน่วยงานให้ทุนวิจัย หน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่ประจำ ภาคเอกชน ตลอดจนท้องถิ่น อันจะทำให้เกิดนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยที่เป็นภาพรวมของชาติ ได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมกันพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

3. กระบวนการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

ในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) นั้น มีฐานจากนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ซึ่งได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยมุ่งให้ยุทธศาสตร์การวิจัยมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และความต้องการของผู้ใช้ผลงานวิจัยในหน่วยงาน และในท้องถิ่น ขณะเดียวกัน ยังมุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทั้งจากหน่วยงานที่มีภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) หน่วยงานที่มีภารกิจตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของชาติหรือรัฐบาล (Agenda) และหน่วยงานที่มีภารกิจในพื้นที่ (Area) ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับหน่วยงานและภูมิภาคเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานวิจัยและการบริหารงบประมาณเพื่อการพัฒนาภูมิภาคต่างๆ อันจะทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ประการสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มุ่งหวังให้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) นี้ เป็นส่วนหนึ่งในการนำไปสู่การพัฒนาเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

3.1 การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค

การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วยภาคเหนือ (17 จังหวัด) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (19 จังหวัด) ภาคกลาง รวมภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร (26 จังหวัด) และภาคใต้ (14 จังหวัด) ได้อิงแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดตามการจัดกลุ่มจังหวัด ที่อาศัยแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งพิจารณาถึง

- ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- ความเกี่ยวเนื่องทางเศรษฐกิจ การผลิต การค้าและการลงทุน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และความได้เปรียบในการแข่งขันร่วมกัน
- ยุทธศาสตร์ของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนร่วมกันของประเทศซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างจังหวัด

จากแนวทางจัดกลุ่มจังหวัดดังกล่าว ได้มีการกำหนดพื้นที่ดำเนินการเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในทุกภูมิภาคเพื่อนำไปสู่การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยในภาพรวม โดยการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยในภูมิภาค ได้ดำเนินการตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติกำหนด ซึ่งจัดทำขึ้นในแต่ละภูมิภาคและได้มีการดำเนินการสร้างความมีส่วนร่วมในระดับภูมิภาคมาโดยตลอด

3.2 ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค

การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : การเตรียมการ เป็นการประสานการดำเนินงานและเตรียมการ ในด้านต่างๆ ซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยในแต่ละ ภูมิภาค เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานที่ครอบคลุมภาพรวมของประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 : การวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis) เป็นการศึกษา วิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และภัยคุกคาม (Threat) ของแต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อประมวลและจัดทำเป็นภาพรวมของแต่ละภูมิภาค และนำไปสู่การจัดทำเป็นภาพรวมของประเทศ

ขั้นตอนที่ 3 : การจัดทำวิสัยทัศน์การวิจัย (Vision) พันธกิจการวิจัย (Mission) และเป้าประสงค์ด้านการวิจัย (Research Strategic Goals) เป็นการดำเนินการโดยให้ทุกฝ่ายใน แต่ละภูมิภาคมีส่วนร่วม

วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นการกำหนดสภาพด้านการวิจัยที่แต่ละ ภูมิภาค ต้องการจะเป็นในอนาคต ตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด โดยสะท้อนถึงความมุ่งมั่นเกี่ยวกับ ทิศทางและจุดยืนที่ต้องการผลักดันให้เกิดขึ้นเป็นจุดหมายปลายทางร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

พันธกิจการวิจัย (Mission) เป็นการกำหนดภารกิจหรือ บทบาทหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยที่แต่ละภูมิภาคต้องดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์การวิจัยที่ กำหนดไว้

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย (Research Strategic Goals) เป้าประสงค์ด้านการวิจัยของภูมิภาคเกิดจากการกำหนดเป้าหมายการวิจัยในระดับวิสัยทัศน์ของ ภูมิภาค ซึ่งมุ่งแสดงเป้าหมายที่ภูมิภาคดำเนินการให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์ที่ได้ตั้งไว้

ขั้นตอนที่ 4 : การกำหนดกลยุทธ์การวิจัย (Research Strategies) เป็นการ กำหนดแนวคิดหรือวิธีการอันบ่งบอกถึงลักษณะการเคลื่อนตัวของแต่ละภูมิภาคที่จะก้าวไปสู่ เป้าหมายการวิจัยที่ต้องการในอนาคตได้อย่างไร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงและ ความสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ ตลอดจนศักยภาพของภูมิภาค

ขั้นตอนที่ 5 : การกำหนดแผนงานวิจัย (Research Plan) เป็นการนำกลยุทธ์ การวิจัยไปสู่การปฏิบัติในรูปของแผนงานวิจัย ซึ่งเป็นแผนงานที่มีความสัมพันธ์หรือสนับสนุน ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดองค์รวม (Holistic Ideology) เป็นการวิจัยที่ครอบคลุมการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ การวิจัยข้ามศาสตร์ที่มีความเป็นสหสาขาวิชาการ (Multidiscipline) บูรณาการ (Integrated) และครบวงจร (Complete Set) โดยมีเป้าหมายสุดท้ายที่จะนำผลงานวิจัยไปใช้

ประโยชน์ได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ แผนงานวิจัยดังกล่าวมุ่งหมายให้เป็นแผนงานวิจัยที่ก่อให้เกิดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ หรือคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนด้วย

3.3 การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

การพัฒนา นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ดำเนินการโดยบูรณาการข้อมูลจากยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 4 ภูมิภาค พร้อมทั้งคำนึงถึงสถานภาพ ปัญหาและศักยภาพของภูมิภาคและประเทศ โดยได้นำข้อคิดเห็นจากหน่วยงานต่างๆ มาปรับปรุง และนำเสนอในการประชุมกลุ่มสนทนา (Focus Group) มาพัฒนาร่างฯ ให้ครอบคลุมนโยบาย ตลอดจนสอดคล้องกับแนวทางการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย พร้อมกันนี้ยังให้ความสำคัญ ในการจัดทำ “กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น” เพื่อเน้นให้ความสำคัญของการวิจัยที่สอดคล้องกับ ความต้องการผลงานวิจัยเพื่อการแก้ปัญหาและสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ รวมทั้ง ได้นำผลการติดตามประเมินผลนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ที่อยู่ในระหว่างดำเนินการมาประกอบการปรับปรุงการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติด้วย

ดังนั้น นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จึงเป็นการพัฒนา นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยจากฐานภารกิจเดิมที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยตระหนักถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณ ซึ่งมุ่งลดความซ้ำซ้อนในการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวกับงานวิจัยและก่อให้เกิดการใช้งบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังคำนึงถึงความพร้อมของประเทศ วิฤตทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น การใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสร้างความร่วมมือร่วมทุกระดับ เพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศ โดยเฉพาะการต่อยอดภูมิปัญญา ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่นและสาธารณะให้มากขึ้น

4. สาระสำคัญของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

นโยบายการวิจัยของชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดไว้บนพื้นฐานความต่อเนื่อง จากนโยบายการวิจัยของชาติ พ.ศ. 2551-2554 ดังนี้

1. เน้นการบูรณาการด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การ พัฒนาประเทศ สามารถเชื่อมโยงกับแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ความต่อเนื่องของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ รวมทั้งนโยบายการวิจัยของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572)

โดยการวิจัยจะตอบสนองความต้องการของชุมชนและปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศ พร้อมกับดำเนินการควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ อันเป็นรากฐานอันสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ มุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทั้งจากหน่วยงานที่มีภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) ภารกิจตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของชาติหรือรัฐบาล (Agenda) และภารกิจในพื้นที่ (Area) ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับหน่วยงานและภูมิภาคเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานวิจัยและการบริหารงบประมาณเพื่อการพัฒนาภูมิภาคต่างๆ อันจะทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม

2. ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ตลอดจนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมกันเสนอแนะปฏิบัติ และติดตามผล เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัยในทุกภาคส่วนและทุกระดับของประเทศ อีกทั้งเพื่อส่งเสริมให้เกิงานวิจัยที่มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและตอบสนองการพัฒนาประเทศมากขึ้น

3. เน้นงานวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีจุดเน้นที่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงและภาวะความเสี่ยงในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยให้สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุข ในระดับชุมชนและระดับประเทศ ตลอดจนเชื่อมโยงสู่การนำผลการวิจัยไปสู่การลงทุนในเชิงพาณิชย์ให้มากยิ่งขึ้น

4. จัดสรรงบประมาณการวิจัยให้กระจายไปยังหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งในภูมิภาค โดยมีกระบวนการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ และมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการวิจัยร่วมกัน

5. ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) อย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินการวิจัยและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลการวิจัย รวมทั้งติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อการวิจัยให้เป็นไปตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้

6. ให้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) เป็นพื้นฐานเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งนโยบายการวิจัยของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572) ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนของประเทศ

ภาพที่ 1 ความเชื่อมโยงของการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ

นโยบายการวิจัยของชาติดังกล่าวรองรับวิสัยทัศน์การวิจัยของชาติ คือ “ประเทศไทยมีและใช้งานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน” โดยมีพันธกิจการวิจัยของชาติ คือ “พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศให้สูงขึ้น และสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า สามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสมและแพร่หลาย รวมทั้งให้เกิดการเรียนรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนเกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้ทรัพยากรและเครือข่ายวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม”

เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจการวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) รวม 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม

เป้าประสงค์การวิจัย : สร้างเสริมองค์ความรู้ให้เป็นพื้นฐานเพื่อความมั่นคงของประเทศ โดยการสร้างความเข้มแข็งของสังคม การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตและความสุขของประชาชน

ตัวชี้วัด :

1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ เพื่อก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และก่อให้เกิดผลกระทบทางสร้างสรรค์ในด้านการพัฒนาสังคม

2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐ ภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1

เป้าหมาย :

1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและเชิงสาธารณะในระดับชุมชน ท้องถิ่น และระดับประเทศ เพิ่มขึ้น

2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้น

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	รวม
ล้านบาท	16,289	23,717	28,190	32,982	38,112	139,290

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต ตลอดจนการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การสร้างความเข้มแข็งและการสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ

และการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ โดยในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่มีความสำคัญในเรื่องต่างๆ รวม 10 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 ปฏิรูปการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน ทั้งในและนอกระบบ ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น ด้วยการพัฒนาคน เด็กและเยาวชน ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา
- 1.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
- 1.3 การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับวิถีชีวิตอัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความต้องการของท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ เพื่อพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบ
- 1.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 1.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ
- 1.6 การพัฒนาระบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์ รวมทั้งความสามารถในการบริโภคสื่อและข่าวสารอย่างชาญฉลาด

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 ส่งเสริม อนุรักษ์ และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ที่หลากหลาย ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 2.1 การวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริม อนุรักษ์ และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ บนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2.2 การวิจัยเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม และสร้างสรรค์งานศิลป์ ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ
- 2.3 การวิจัยเกี่ยวกับการมีคุณธรรมและจริยธรรม และการเสริมสร้างธรรมภิบาลในสังคม
- 2.4 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

กลยุทธ์การวิจัยที่ 3 ส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคอุบัติใหม่ การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ การพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ รวมถึงการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 3.1 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและส่งเสริมการดูแลสุขภาพและฟื้นฟูสุขภาพ

- 3.2 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข
- 3.3 การวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชนในภาคการเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ
- 3.4 การวิจัยเกี่ยวกับการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี
- 3.5 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันโรคอุบัติใหม่และโรคติดต่อที่ระบาดต่อเนื่องและโรคเรื้อรังที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคมและครอบครัว
- 3.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและเสริมสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพอนามัย
- 3.7 การวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
- 3.8 การวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางสาธารณสุขและระบบการบริหารจัดการด้านบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ
- 3.9 การวิจัยเกี่ยวกับความปลอดภัยสำหรับผู้ให้บริการสุขภาพ
- 3.10 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในกลุ่มเด็ก เยาวชนและสตรี โดยเน้นในระดับครอบครัว โรงเรียน สถานที่ทำงาน ชุมชน และสังคม
- 3.11 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม และการปลูกฝังจิตสำนึกเพื่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน
- 3.12 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในกลุ่มเด็กและวัยรุ่น

กลยุทธ์การวิจัยที่ 4 พัฒนาและการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 4.1 การวิจัยเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก เพื่อสร้างองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และการคุ้มครองภูมิปัญญา
- 4.2 การวิจัยเกี่ยวกับสมุนไพรเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และสาธารณสุข

กลยุทธ์การวิจัยที่ 5 พัฒนาศักยภาพทางการศึกษา ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 5.1 การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตที่ดี
- 5.2 การวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การศึกษา
- 5.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการศึกษา

กลยุทธ์การวิจัยที่ 6 พัฒนาขีดสมรรถนะ และศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และการบริหารรัฐกิจ บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 6.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐและภาคเอกชน
- 6.2 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย ระบบงานยุติธรรมของประเทศ และกระบวนการยุติธรรมทางเลือกในสังคมไทย
- 6.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการต่อต้านและป้องกันการทุจริตและการประพฤติมิชอบของภาคราชการ ภาคเอกชน และนักการเมือง
- 6.4 การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการบริหารรัฐกิจที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล
- 6.5 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงกลไกและกฎระเบียบภาครัฐเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6.6 การวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาครัฐกับเอกชนต่อการส่งเสริมภาคการเกษตร การผลิต การบริการ และการค้า
- 6.7 การวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการภาครัฐ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 7 จัดการปัญหาเสถียรภาพ ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน และปัญหาผู้มีอิทธิพล ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 7.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครือข่ายบริหารจัดการปัญหาเสถียรภาพ
- 7.2 การวิจัยเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 7.3 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยใช้มาตรการทางสังคม และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

กลยุทธ์การวิจัยที่ 8 ส่งเสริมความเข้มแข็งและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 8.1 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมความเข้มแข็งของท้องถิ่น กระบวนการและกลไกสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาระเบียบชุมชน
- 8.2 การวิจัยเกี่ยวกับรัฐสวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต
- 8.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบกลไกการบริหารท้องถิ่น เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและความมั่นคงในการบริหารและเสริมสมรรถนะการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้การเปลี่ยนแปลง
- 8.4 การวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการออมและการสร้างหลักประกันรายได้ ตลอดจนความมั่นคงในครัวเรือน
- 8.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการและผู้สูงอายุ
- 8.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านประชาสังคม และการจัดการความรู้เพื่อขจัดความยากจนและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม

- 8.7 การวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมของสังคมไทยอันเนื่องมาจากโลกาภิวัตน์
- 8.8 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าบริการทางเพศ
- 8.9 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการว่างงาน ตลอดจนการจัดการงานและอาชีพ
- 8.10 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของแรงงานและการส่งเสริมทักษะทรัพยากรบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 8.11 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการองค์กรของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตร ในระดับชุมชน ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ตลอดจนการสร้างการยอมรับในอาชีพเกษตรกรให้ดำรงอยู่
- 8.12 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการผังเมือง การจัดการชุมชนชนบท ชุมชนห่างไกล และการเชื่อมโยงการพัฒนาและความเจริญระหว่างจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน
- 8.13 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว และแนวทางการดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 8.14 การวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มคน โดยเฉพาะเยาวชน ผู้พิการและผู้สูงอายุ ให้มีบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ
- 8.15 การวิจัยเพื่อกำหนดนโยบายด้านประชากรอย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การวิจัยที่ 9 เสริมสร้างความมั่นคงและการป้องกันประเทศ และบูรณาการการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม การเมือง และความไม่เท่าเทียมในสังคม ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 9.1 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจและความเป็นธรรมกับชุมชนในการพัฒนาพื้นที่แบบมีส่วนร่วม การบริหารจัดการความขัดแย้ง ลดความเหลื่อมล้ำเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมไทย
- 9.2 การวิจัยเกี่ยวกับหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” คุณภาพชีวิตและสังคม การสร้างความปรองดอง การสร้างความสมานฉันท์และสันติสุข ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนและในประเทศ
- 9.3 การวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศ และการจัดการชายแดน
- 9.4 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการและผลกระทบอันเนื่องมาจากผู้ลี้ภัยเข้าเมือง แรงงานต่างด้าว และแรงงานต่างถิ่น
- 9.5 การวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพและประสิทธิภาพงานการข่าวและการประชาสัมพันธ์ภาครัฐและภาคเอกชน
- 9.6 การวิจัยเกี่ยวกับการยืดอายุการใช้งาน การผลิตและสร้างชิ้นส่วนอะไหล่ยุทโธปกรณ์ทดแทนการจัดหาจากต่างประเทศ

9.7 การวิจัยเกี่ยวกับหลักการและหลักนิยามเพื่อการใช้กำลังในการรักษาความมั่นคงและป้องกันประเทศในสถานการณ์ต่างๆ

9.8 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแสนยานุภาพด้านต่างๆของประเทศ เช่น การพัฒนายุทธโศปกรณ์ เป็นต้น

9.9 การวิจัยเกี่ยวกับการดูแลรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยทางบกทางทะเล และทางอากาศ

9.10 การวิจัยเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อความมั่นคง

9.11 การวิจัยเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อการปกป้องและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางบกและทางทะเล และเพื่อรองรับกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้พื้นที่ทางบกและทะเล

9.12 การวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและการดำเนินการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งจากการประกาศเขตพื้นที่เสื่อมโทรมหรือทับซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

กลยุทธ์การวิจัยที่ 10 วิจัยเพื่อการปฏิรูปประเทศไทยให้มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

10.1 การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศไทย

10.2 การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมือง โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อวางระบบการบริหารประเทศให้มีเสถียรภาพประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ในแนวทางการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

10.3 การวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อมโยงทางสังคมและวัฒนธรรม (Social and Cultural Connectivity) เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)

4.2 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

เป้าประสงค์การวิจัย : สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจที่เท่าเทียมและเป็นธรรมอย่างสร้างสรรค์ สมดุลและยั่งยืน โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด : 1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้ และนำภูมิปัญญามาใช้ประโยชน์ ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและก่อให้เกิดผลกระทบทางสร้างสรรค์ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐ ภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2

เป้าหมาย

- : 1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสาธารณะในระดับชุมชนท้องถิ่น และระดับประเทศ เพิ่มขึ้น
- 2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้น

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	รวม
ล้านบาท	17,816	25,941	30,833	36,074	41,685	152,349

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ซึ่งครอบคลุมการสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ป่าไม้ และประมง รวมทั้งการพัฒนาและจัดการองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งครอบคลุมถึงการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านพลังงาน โลจิสติกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยคำนึงถึงบทบาทการแข่งขันของประเทศ ภายใต้การเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้งสัมพันธ์ภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน และสร้างองค์ความรู้เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) โดยดำเนินการบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ โดยในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ รวม 8 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 สร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันและการพึ่งพาตนเองของสินค้าเกษตร ประกอบด้วยแผนงานวิจัยดังนี้

1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและนำไปสู่การแข่งขันและการพึ่งพาตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าว (รวมถึงข้าวพื้นเมือง) ยางพารา ข้าวโพด ปาล์มน้ำมัน อ้อย มันสำปะหลัง พืชผัก ผลไม้ และไม้ดอกไม้ประดับ

1.2 การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับปศุสัตว์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและนำไปสู่การแข่งขันและการพึ่งพาตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สุกร โคเนื้อ ไก่ ไก่ไข่ โคเนื้อ สัตว์ปีก และแพะ

- 1.3 การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่งเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและนำไปสู่การแข่งขันและการพึ่งพาตนเอง
- 1.4 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร
- 1.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานด้านการผลิตและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร
- 1.6 การวิจัยเกี่ยวกับการผลิตอาหารปลอดภัย
- 1.7 การวิจัยเกี่ยวกับอาหารไทย และการพัฒนาศักยภาพของอาหารไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจระหว่างประเทศและผลักดันสู่การเป็นครัวของโลก
- 1.8 การวิจัยเกี่ยวกับการผลิตเกษตรอินทรีย์
- 1.9 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวิธีการตรวจสอบคุณภาพอาหารอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร
- 1.10 การวิจัยเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพผลผลิตการเกษตรหลังการเก็บเกี่ยว
- 1.11 การวิจัยเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพและการจัดการผลผลิตการเกษตรเพื่อการส่งออก
- 1.12 การวิจัยเกี่ยวกับไม้โตเร็วและไม่ยืนต้นในระบบฟาร์มเพื่อพัฒนาเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่
- 1.13 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) รวมทั้งความปลอดภัยของภาชนะและวัสดุสัมผัสอาหาร
- 1.14 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพของการเป็นฐานความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security)
- 1.15 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบชลประทานที่เหมาะสมในพื้นที่และการใช้น้ำชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.16 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาน้ำใต้ดินมาใช้เพื่อการเกษตร อุปโภคและบริโภค
- 1.17 การวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศไทยกับต่างประเทศ
- 1.18 การวิจัยเกี่ยวกับมาตรการสงวนรักษาพื้นที่ที่เหมาะสมทางการเกษตรอย่างยั่งยืนเพื่อเพิ่มแนวทางปกป้องพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศจากการรุกรานของกิจกรรมเมือง

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 พัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 2.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 2.2 การวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ และส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- 2.3 การวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และสินค้าของท้องถิ่น
- 2.4 การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการผลิตและการตลาดสินค้าในระดับชุมชนที่เหมาะสม โดยใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพอาหารท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
- 2.6 การวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเครือข่าย (Cluster) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ
- 2.7 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise - SME)

กลยุทธ์การวิจัยที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 3.1 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- 3.2 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพของการเป็นฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรม
- 3.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวัตถุดิบในประเทศและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาด
- 3.4 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพด้านอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศ
- 3.5 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพเครื่องมืออุปกรณ์ และวิธีการทางการเกษตรสำหรับประเทศไทย
- 3.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและการสร้างตลาดภายในประเทศ
- 3.7 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและการจัดการนิคมอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในพื้นที่ที่ต้องการการพัฒนา เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนในอนาคต
- 3.8 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตในภาคอุตสาหกรรม โดยเน้นความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์การวิจัยที่ 4 พัฒนาศักยภาพระดับคุณภาพบริการในอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 4.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว และรูปแบบการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรมชาติ

- 4.2 การวิจัยเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวตาม
อัตลักษณ์ของท้องถิ่น
- 4.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคคลในชุมชนเพื่อการจัดการ
ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนสามารถจัดการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง
- 4.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว
ที่มุ่งเน้นให้เกิดการสร้างรายได้และการบริหารทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- 4.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- 4.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- 4.7 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรม ซึ่งเชื่อมโยงถึงการสร้างคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม
- 4.8 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์
- 4.9 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว
ทางทะเล
- 4.10 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว
เชิงสุขภาพ
- 4.11 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว
เชิงเกษตร ซึ่งเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมด้านการเกษตรและอาหาร
- 4.12 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว
เชิงประวัติศาสตร์
- 4.13 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว
ที่เชื่อมโยงกับการจัดการประชุมและการจัดแสดงนิทรรศการต่างๆ (MICE Tourism - Meeting
Intensive Convention Exhibition Tourism)

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 5 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานชีวภาพและ
พลังงานทางเลือกอื่น** ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 5.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพแหล่งวัตถุดิบเพื่อการผลิต
พลังงานชีวภาพและพลังงานทางเลือกอื่น รวมทั้งการกำหนดเขตการผลิต (Zoning) พืชพลังงาน
- 5.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานชีวภาพ
- 5.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานทางเลือกอื่น
- 5.4 การวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานและการประหยัดการใช้พลังงาน
ประเภทต่างๆ แบบมีส่วนร่วม
- 5.5 การวิจัยเกี่ยวกับพลังงานทดแทนในภาคการขนส่ง เพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการขนส่งทุกประเภท
- 5.6 การวิจัยเกี่ยวกับความมั่นคงทางพลังงาน

5.7 การวิจัยเกี่ยวกับแผนพัฒนาและจัดการพลังงานที่ตอบสนองต่อ
สนธิสัญญาหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศต่าง ๆ

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 6 ยกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้
บริการด้านโลจิสติกส์และการขนส่งสาธารณะที่มีคุณภาพ** ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

6.1 การวิจัยเกี่ยวกับการยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการด้านโลจิสติกส์
และการขนส่งสาธารณะ

6.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพระบบขนส่ง
ผู้โดยสารทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

6.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการให้บริการด้านโลจิสติกส์
และการขนส่งสาธารณะ

6.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านโลจิสติกส์
และการขนส่งสาธารณะ

6.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงข่ายคมนาคม และการเชื่อมโยง
การคมนาคมขนส่งระหว่างภูมิภาคของไทยและระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN
Connectivity)

6.6 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการจัดส่งและกระจายสินค้าที่มีมาตรฐาน
และการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการขนส่งผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ

6.7 การวิจัยเกี่ยวกับความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจของวิธีการขนส่งต่าง ๆ

6.8 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการขนส่งระบบรางของประเทศ

6.9 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการขนส่งทางน้ำในประเทศ โดยครอบคลุม
ถึงด้านกายภาพ ชลศาสตร์ และอุทกวิทยา

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 7 เพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขัน
ของประเทศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร** ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

7.1 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพขีดความ
สามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

7.2 การวิจัยเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง
หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและผู้ให้บริการ

7.3 การวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชุมชน เพื่อผู้ด้อยโอกาส
และเพื่อความมั่นคงของประเทศ

7.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เพื่อการแข่งขันและลดต้นทุน รวมทั้งรองรับนโยบายเสรีทางการค้า

7.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์อุปกรณ์โทรคมนาคมและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ

7.6 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างศักยภาพและขีดความสามารถทางอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์

7.7 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันความเสียหายหรือแก้ไขปัญหาต่ออุปกรณ์หรือเครื่องมือในระบบการสื่อสาร ทั้งภาคพื้นดิน มหาสมุทร และอวกาศ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 8 พัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

8.1 การวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจและเสถียรภาพทางการเงินและแนวทางการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากวิกฤตการเงิน

8.2 การวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการค้า ข้อตกลงการค้าเสรี และการเชื่อมอาเซียนสู่สากล

8.3 การวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศเชิงรุกและสร้างสรรค์

8.4 การวิจัยเกี่ยวกับการค้าชายแดนในภูมิภาคต่างๆ

8.5 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพและการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน

8.6 การวิจัยเกี่ยวกับระเบียงเศรษฐกิจ (Economic Corridor) ของอนุภูมิภาคที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

8.7 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันตก (Western Seaboard)

8.8 การวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและกลไกที่เหมาะสมในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และการพัฒนาศักยภาพของประเทศเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC)

8.9 การวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมของการรับการแข่งขันจากข้อตกลงระหว่างประเทศ และการเพิ่มอำนาจต่อรองให้กับประเทศ

8.10 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างศักยภาพการเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคด้านสุขภาพ (Health Hub) ด้านการแพทย์ (Medical Hub) ด้านการศึกษา (Education Hub) และด้านการบำรุงรักษาเครื่องบิน (Aeronautic Maintenance Hub) และด้านอื่นๆ ที่มีศักยภาพในอนาคต

8.11 การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ และการเมืองระหว่างประเทศที่เหมาะสม

8.12 การวิจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยเพื่อสร้างศักยภาพของประเทศในเวทีนานาชาติและสร้างอำนาจต่อรองให้กับประเทศ

4.3 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การอนุรักษ์ เสริมสร้าง และพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์การวิจัย : พัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูล เพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ โดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด :

1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย พัฒนาองค์ความรู้ และก่อให้เกิดผลกระทบทางสร้างสรรค์ในด้านการพัฒนาประเทศ
2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3

เป้าหมาย :

1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสาธารณสุข รวมทั้งการฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชนและระดับประเทศ คิดเป็นสัดส่วนของงบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐทั้งหมดเพิ่มขึ้น
2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 เพิ่มขึ้น

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	รวม
ล้านบาท	4,072	5,929	7,047	8,245	9,528	34,823

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมถึงการแบ่งปันการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (Meaningful Public Participation) และการวิจัยที่เกี่ยวกับการรองรับและฟื้นฟูหลังภัยธรรมชาติ และภัยพิบัติในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น โดยระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆ รวม 4 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 บริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 1.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- 1.3 การวิจัยเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างคุณค่า (Value Creation) ของผลผลิตและทรัพยากรธรรมชาติ
- 1.4 การวิจัยเกี่ยวกับการใช้มาตรการทางสิ่งแวดล้อมเพื่อแก้ปัญหาการกีดกันทางการค้าและมาตรการอื่นๆ ระหว่างประเทศ
- 1.5 การวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรทางการเกษตร ประมง และชายฝั่ง
- 1.6 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.7 การวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่ที่สำคัญและมีความเปราะบางเชิงนิเวศ รวมทั้งการกักตุนน้ำ
- 1.8 การวิจัยเพื่อฟื้นฟูและเพิ่มความสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลน ป่าพรุ และทรัพยากรชายฝั่ง และการจัดการไฟป่า
- 1.9 การวิจัยเกี่ยวกับมลพิษ การจัดการมลพิษ และผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากมลพิษ รวมทั้งการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมและของชุมชน โดยเฉพาะการบริหารจัดการขยะในเมืองและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.10 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรชุมชน การสร้างเครือข่ายชุมชนในการสงวน อนุรักษ์ และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.11 การวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุ์พืชและการเพิ่มจำนวนสัตว์หรือสัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์
- 1.12 การวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดินและทรัพยากรธรณี ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

- 2.1 การวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรดินและวิทยาศาสตร์ทางดิน
- 2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพและการบำรุงฟื้นฟูทรัพยากรดินให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์
- 2.3 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันการแพร่ระบาดของพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินเค็ม
- 2.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.5 การวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี

2.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับทางสังคมศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด

กลยุทธ์การวิจัยที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการและสร้างความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการน้ำของประเทศ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

3.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและพื้นที่ลุ่มน้ำของประเทศที่มีประสิทธิภาพ

3.2 การวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการสร้างเขื่อนและฝาย

3.3 การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในเชิงบูรณาการศาสตร์ทางอุตุนิยมนิเวศวิทยา อุทกวิทยาและชลศาสตร์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3.4 การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการบูรณาการระหว่างน้ำใต้ดินและน้ำผิวดินในการจัดการน้ำ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 4 สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติจากธรรมชาติและอุตสาหกรรม รวมทั้งระบบบริหารจัดการน้ำท่วมที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

4.1 การวิจัยเกี่ยวกับภัยพิบัติจากธรรมชาติ การสร้างองค์ความรู้และการป้องกันภัยพิบัติธรรมชาติ และผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมจากภัยพิบัติธรรมชาติ

4.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบการพยากรณ์เตือนภัยและระบบการเฝ้าระวังเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางธรรมชาติ

4.3 การวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและเกี่ยวข้องในพื้นที่ที่มีความเปราะบางหรือเสี่ยงต่อภัยพิบัติอันเกิดจากเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4.4 การวิจัยเกี่ยวกับภัยพิบัติจากอุตสาหกรรมและสร้างองค์ความรู้และการป้องกันภัยจากอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) และเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Environmentally Friendly Technology / Green Technology)

4.5 การวิจัยเกี่ยวกับการรองรับสถานการณ์และการฟื้นฟูที่เหมาะสมเมื่อเกิดสาธารณภัย และภายหลังการเกิดภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ

4.6 การวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของบุคลากรด้านสุขภาพในการจัดการและการฟื้นฟู เมื่อเกิดพิบัติภัยและสาธารณภัย

4.7 การวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบด้านสุขภาพกาย จิต สังคมและจิตวิญญาณของผู้ประสบภัยพิบัติและสาธารณภัย

4.8 การวิจัยเกี่ยวกับการดูแลและฟื้นฟูผู้ประสบภัยพิบัติและสาธารณภัย

4.9 การวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการรับสถานการณ์ภัยพิบัติและสาธารณภัย

4.4 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย

เป้าประสงค์การวิจัย : พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการพึ่งพาตนเอง โดยใช้ฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการต่างๆ อย่างสมดุลและเหมาะสม

ตัวชี้วัด :

1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้ ทั้งการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ อันก่อให้เกิดผลกระทบทางสร้างสรรค์ ในด้านการพัฒนาประเทศ
2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐ ภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4

เป้าหมาย :

1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสาธารณสุข ในระดับชุมชน ท้องถิ่น และระดับประเทศ เพิ่มขึ้น
2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้น

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	รวม
ล้านบาท	10,690	15,564	18,500	21,644	25,011	91,409

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาของประเทศและสาธารณะ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยของประเทศ โดยในระดับภูมิภาคอาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆ รวม 2 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 พัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์รวมทั้งองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ในวิทยาการต่างๆ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

1.1 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์และองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีชีวภาพ วัสดุศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นาโนเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข สัตว์ทดลองและวิธีการอื่นเพื่อทดแทนการใช้สัตว์ เทคโนโลยีด้านอวกาศโทรคมนาคม เป็นต้น

1.2 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์และองค์ความรู้ใหม่ทางสังคมศาสตร์

1.3 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาการอื่นๆ

1.4 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้จากการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและของประเทศด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศและเพื่อการพึ่งพาตนเอง

1.5 การวิจัยเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาวัตกรรมและองค์ความรู้อย่างเป็นรูปธรรมที่เหมาะสมตามศักยภาพของท้องถิ่นด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์

1.6 การวิจัยในเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้ภาคการผลิตและเศรษฐกิจ

1.7 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ด้านเทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) และเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Environmentally Friendly Technology / Green Technology)

1.8 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชีวสารสนเทศ (Bioinformatics) ภูมิสารสนเทศ (Geoinformatics) และวิทยาการปัญญา (Cognitive Science) เพื่อการแข่งขันและรองรับนโยบายเขตการค้าเสรี

1.9 การวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการทหาร

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 สร้างศักยภาพและความสามารถของทรัพยากรบุคคลทางการวิจัยในวิทยาการต่างๆ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

2.1 การวิจัยเกี่ยวกับความต้องการนักวิจัยในวิทยาการสาขาต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชน และการพัฒนาแผนความต้องการกำลังคนด้านการวิจัยของประเทศ

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของนักวิจัยรุ่นใหม่ นักวิจัย และนักบริหารการวิจัยให้มีมาตรฐานของวิชาชีพ ในวิทยาการต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนนักวิจัยในชุมชนท้องถิ่นในภาคประชาชน ที่ควรเน้นทั้งปริมาณและคุณภาพ รวมถึงมีช่องทางความก้าวหน้าของอาชีพนักวิจัย

2.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผู้ช่วยนักวิจัยในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

4.5 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ เพื่อการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย

เป้าประสงค์การวิจัย : พัฒนาระบบและกลไกการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อบริหารจัดการความรู้ของประเทศอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

- ตัวชี้วัด :**
1. จำนวนโครงการวิจัยที่สามารถนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ
 2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5
 3. สัดส่วนงบประมาณเพื่อการวิจัยระหว่างภาครัฐและเอกชน 1: 1

- เป้าหมาย :**
1. โครงการวิจัยที่สามารถนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะเป็นร้อยละ 80 ของโครงการวิจัยทั้งหมด โดยให้ภาคประชาสังคมมีบทบาทในการวิจัยด้วยตนเอง
 2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 เป็นร้อยละ 30 ของงบประมาณการวิจัย
 3. สัดส่วนงบประมาณเพื่อการวิจัยระหว่างภาครัฐและเอกชน 1 : 1 เป็น 50% ของงบประมาณการวิจัย

งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	รวม
ล้านบาท	2,036	2,965	3,524	4,123	4,764	17,411

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการด้านการวิจัยของประเทศ โดยในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆ รวม 2 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 วิจัยเพื่อการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารการวิจัยของประเทศในแต่ระบบ ได้แก่ ระบบนโยบายการวิจัย ระบบสนับสนุนทุนวิจัย ระบบทุนอุดหนุนการวิจัยซึ่งครอบคลุมระบบการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยของประเทศ ระบบสถาบันการวิจัย ระบบบุคลากรวิจัย ระบบโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการวิจัย ระบบมาตรฐานการวิจัย ระบบการจัดการผลผลิตการวิจัย และระบบการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

1.2 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ ส่งการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ การใช้ประโยชน์โดยชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะ ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

1.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัย (Research Network) เพื่อเสริมรอยต่อที่ขาดหาย (Missing Links) ของห่วงโซ่คุณค่าการวิจัย (Research Value Chain)

1.4 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการส่งเสริมการวิจัยในภาคเอกชนเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

1.5 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนในต่างประเทศ มาลงทุนวิจัยในประเทศ

1.6 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการคุ้มครองสิทธิประโยชน์และทรัพย์สินทางปัญญา และแนวทางการผลักดันสู่การสร้างทรัพย์สินทางปัญญา

1.7 การวิจัยเกี่ยวกับระบบทรัพย์สินทางปัญญาเชิงพาณิชย์ การนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงพาณิชย์และสาธารณะ

1.8 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อสร้างความพร้อมและสร้างขีดความสามารถของประเทศ

1.9 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศงานวิจัยและระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารการวิจัยของประเทศ

1.10 การวิจัยเกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการสาขาต่างๆ ของประชาชน ตลอดจนการเข้าถึงองค์ความรู้ในประเทศและจากต่างประเทศ

1.11 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรวิจัยระดับชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งด้านการวิจัยในระดับภูมิภาค

1.12 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการบริหารการวิจัยในระดับภูมิภาค

1.13 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ คุณค่าทางภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทางศิลปะ วัฒนธรรม ทัศนคติ และความหลากหลายของกลุ่มคน สร้างมูลค่าสู่การตลาด ด้วยกระบวนการบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ และลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ

1.14 การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการองค์ความรู้สู่การสื่อสารระดับชุมชน
ฐานราก ด้วยภูมิปัญญาและวิทยาการสู่การจัดการอย่างเหมาะสม

1.15 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากลไกการสร้างความร่วมมือด้านการวิจัย
ที่มีประสิทธิภาพระหว่างภาครัฐ สถาบันการศึกษา และเอกชน รวมทั้งต่างประเทศ

1.16 การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายทางภาษีและการปฏิรูประบบกฎหมาย
ให้เอื้อต่อการประกอบการและการส่งเสริมการลงทุนวิจัยพัฒนาของภาคเอกชน

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 วิเคราะห์และประเมินผลเพื่อการพัฒนาศักยภาพ
และความสามารถด้านการวิจัยของประเทศที่มีประสิทธิภาพ** ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ดังนี้

2.1 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อการพัฒนา
ศักยภาพและความสามารถด้านการวิจัยของประเทศที่มีประสิทธิภาพ

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการวิจัยของประเทศ

2.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาดัชนีด้านการวิจัยที่เหมาะสมแก่การ
พัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและการพัฒนาประเทศ

5. กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น

จาก 5 ยุทธศาสตร์การวิจัยดังกล่าว เมื่อพิจารณาความสำคัญกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น
โดยคำนึงถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้ เพื่อเร่งแก้ไขปัญหา
และนำไปสู่การเสริมสร้างและการพัฒนาประเทศโดยเร็ว ประการสำคัญ เพื่อรองรับการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน ซึ่งในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในกลุ่มเรื่องที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัย
ในพื้นที่ด้วย ดังนั้น จึงกำหนด **กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น 13 กลุ่มเรื่อง** และคาดว่าจะใช้
งบประมาณเพื่อการวิจัยปีละ ประมาณ 40,700 ล้านบาท ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกของชุมชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง การนำ
แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาวัฒนธรรมและองค์ความรู้ ควบคู่ไปกับการประยุกต์
ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี เสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิต ขจัดความยากจน
และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน รวมทั้งการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์
และสาธารณะ ตลอดจนการจัดการงานและอาชีพในอนาคตของสังคมไทย

เป้าประสงค์ : สังคมมีความเข้มแข็ง ลดปัญหาความยากจน ลดปัญหาการว่างงาน
ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 3,600 ล้านบาท

2. ความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล

การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศไทย การปฏิรูปการเมืองทุกระดับ ความมั่นคงของรัฐ และความมั่นคงของมนุษย์ การปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม รัฐสวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต ความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน ปัญหาสถานการณ์ชายแดนและการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการด้านความมั่นคง รวมทั้งการบริหารรัฐกิจร่วมระหว่างรัฐบาล ท้องถิ่น และกลุ่มประชาสังคม

เป้าประสงค์ : เกิดความมั่นคงในประเทศ เกิดความปรองดอง มีความสมานฉันท์ และความเป็นธรรมในสังคม ประชาชนมีความผาสุก

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 4,500 ล้านบาท

3. การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้

การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา การจัดการศึกษา และรูปแบบการศึกษาที่เชื่อมโยงสู่ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการบริหารจัดการการเรียนรู้สู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

เป้าประสงค์ : ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของประเทศ อันนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของสังคมฐานความรู้ในทุกระดับ และสร้างความพร้อมของประเทศเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 2,700 ล้านบาท

4. การจัดการทรัพยากรน้ำ

การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับระบบและโครงสร้างการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ทั้งในและนอกกระแสน้ำชลประทานของประเทศ ตลอดจนทรัพยากรน้ำระหว่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพและประหยัด รวมทั้งการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบต่าง ๆ ต่อการจัดการทรัพยากรน้ำในอนาคต รวมไปถึงข้อตกลงระหว่างประเทศ

เป้าประสงค์ : มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนและคุณภาพที่ดีของสิ่งแวดล้อม

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 1,900 ล้านบาท

5. ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก

การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พลังงานทดแทน พลังงานชีวภาพ พืชพลังงาน และพลังงานทางเลือก ที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่า ประหยัด มีประสิทธิภาพ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนข้อตกลงระหว่างประเทศและสนธิสัญญาต่างๆ

เป้าประสงค์ : สังคมมีความรู้และมีจิตสำนึกเกี่ยวกับผลกระทบอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศและการใช้พลังงานอย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดการประหยัดเงินตราต่างประเทศในการนำเข้าพลังงาน ลดการขาดแคลนพลังงาน และลดมลพิษจากการใช้พลังงาน รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานของประเทศ

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 2,000 ล้านบาท

6. เกษตรเพื่อความยั่งยืน

การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและเพิ่มผลผลิตทางการผลิต เพื่อพัฒนาศักยภาพการส่งออกในกลุ่มสินค้าที่สร้างรายได้หลักจากการส่งออกและสร้างรายได้ให้กับชุมชน การวิจัยเพื่อต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ มาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) และความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security)

เป้าประสงค์ : เพิ่มมูลค่าสินค้าและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับประเทศ ก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม และสามารถสร้างให้เกิดอำนาจการต่อรองให้กับประเทศได้

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 6,900 ล้านบาท

7. การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาและการฟื้นฟูสุขภาพ

การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ ระบบการบริหารจัดการด้านบริการสาธารณสุข ประสิทธิภาพการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การติดเชื้อ วิทยาการใหม่ทางสาธารณสุข การพึ่งพาตนเองและเสริมสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพในกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงการวิจัยด้านการแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือก และการวิจัยเพื่อต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ

เป้าประสงค์ : คุณภาพชีวิตของประชาชนและระบบการจัดการสาธารณสุขดีขึ้น และมีความมั่นคงด้านสุขภาพของประเทศ

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 4,500 ล้านบาท

8. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ

การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ และการพัฒนาคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมและยั่งยืน การเชื่อมต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นกับองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ และการเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ : มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนและสังคม มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมบนฐานความรู้

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 1,800 ล้านบาท

9. เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม

การวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างเทคโนโลยีใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีที่สำคัญสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมทุกระดับเช่น กลุ่มธุรกิจ ขนาดกลาง ขนาดย่อม รวมไปถึงขนาดใหญ่ รวมทั้งอุตสาหกรรม Eco-Industry การวิจัยเพื่อเป็นการขึ้นำการพัฒนาการประดิษฐ์คิดค้นและนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์ รวมทั้งการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ : เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมีเทคโนโลยีที่นำไปสู่การพัฒนาาระบบโครงสร้างพื้นฐานและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่สนับสนุนภาคการผลิต ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 4,500 ล้านบาท

10. การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์ : สร้างคุณค่าจากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างรายได้ให้กับชุมชน เพิ่มรายได้ให้กับประเทศ และนำไปสู่การสร้างเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 2,700 ล้านบาท

11. สังคมผู้สูงอายุ

การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ การพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุและการพัฒนาผู้ดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว/ชุมชน การพัฒนารูปแบบสถานดูแลผู้สูงอายุที่เหมาะสมในบริบทสังคม วัฒนธรรมไทย ระบบและมาตรการส่งเสริมดูแล การจัดการ สวัสดิภาพและสวัสดิการผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การส่งเสริมบทบาทของผู้สูงอายุในสถาบันสังคมและชุมชน การนำศักยภาพของผู้สูงอายุมาใช้ในการพัฒนาประเทศและภูมิภาคอาเซียน ตลอดจนการถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่สังคม

เป้าประสงค์ : ผู้สูงอายุมีศักยภาพที่พัฒนาขึ้นเพื่อสร้างคุณค่าให้กับสังคมตลอดจนมีสวัสดิการและสวัสดิภาพต่างๆ ในการดำเนินชีวิตอย่างมั่นคง

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 1,300 ล้านบาท

12. ระบบโลจิสติกส์

การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์อย่างบูรณาการทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาประสิทธิภาพและมาตรการให้บริการด้านโลจิสติกส์ การพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ และระบบบริหารจัดการขนส่งที่เหมาะสมรวมทั้งการเชื่อมโยงระบบขนส่งและโลจิสติกส์ในภูมิภาคและเครือข่ายคมนาคมกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ความมั่นคง ตลอดจนส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าประสงค์ : ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 2,700 ล้านบาท

13. การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ

การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในมิติต่างๆ เช่น นโยบายการวิจัย งบประมาณการวิจัย ประเด็นการวิจัย สถาบันวิจัย บุคลากรวิจัย โครงสร้างพื้นฐานสำหรับการวิจัย มาตรฐานการวิจัย การจัดการผลผลิตการวิจัย ฐานข้อมูลการวิจัย การเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายผู้เกี่ยวข้องในระบบวิจัย ซึ่งรวมถึงผู้ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย การติดตามและประเมินผล กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการวิจัยเพื่อปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และบุคลากรวิจัยสามารถให้บริการวิจัยและพัฒนา ถ่ายทอดเทคโนโลยี และแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน ชุมชน และเครือข่ายวิสาหกิจต่างๆ และอื่นๆ ทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค รวมทั้งการวิจัยด้านการตลาดต่างประเทศ ระบบทรัพย์สินทางปัญญาเชิงพาณิชย์ และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อเป็น

พื้นฐานอันมั่นคงในการพัฒนาประเทศสู่สังคมฐานปัญญา (Wisdom-Based Society) และนำไปสู่สังคมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy and Society) โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงการนำองค์ความรู้จากต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- เป้าประสงค์** :
1. มีระบบการวิจัยของประเทศที่เข้มแข็ง มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพที่มีกลไกการขับเคลื่อนที่สามารถประสานทุกภาคส่วนของระบบให้มาทำงานสอดคล้องสัมพันธ์กันได้อย่างแท้จริง เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ
 2. มีระบบวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งที่ฝังตัว (Embedded) อย่างแนบแน่นอยู่ในองค์กร และสามารถทำหน้าที่ขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาอย่างมั่นคงให้กับประเทศโดยอาศัยฐานความรู้
 3. เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม โดยให้มีการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อสร้างขีดความสามารถของประเทศและก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ทุกระดับ
 4. มีการเชื่อมโยงเพื่อการนำผลการวิจัยไปสู่การลงทุนในเชิงพาณิชย์เพิ่มมากยิ่งขึ้น
 5. นำไปสู่การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การวิจัย ทั้งระยะสั้น ระยะยาว

ประมาณการงบประมาณ : คาดว่าจะใช้ปีละ 1,600 ล้านบาท

6. งบประมาณที่คาดว่าจะใช้ดำเนินการตามนโยบาย และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

ในการผลักดันและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะคำนึงความพร้อมของประเทศ สภาพเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากวิกฤตการเงินที่ทั่วโลกต้องเผชิญอยู่ การใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพการเน้นการบริหารจัดการงบประมาณวิจัยอย่างประหยัดภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยมุ่งลดความซ้ำซ้อนในการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวกับงานวิจัยและมุ่งก่อให้เกิดการใช้งบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างความมีส่วนร่วมทุกระดับ ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ เกิดการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น และสาธารณะ ตลอดจนจนการเชื่อมโยงเพื่อนำผลการวิจัยไปสู่การลงทุนเชิงพาณิชย์ให้มาก

ยิ่งขึ้น ซึ่งในการดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ผู้การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายนั้น จะต้องระดมทรัพยากรการวิจัยและงบประมาณการวิจัยจากภาครัฐ จากภาคเอกชน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงงบประมาณเพื่อการวิจัยจากแหล่งทุนวิจัยอื่น เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งประมาณการว่างบประมาณที่คาดว่าจะใช้ ดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จากทุกภาคส่วน จะเป็นงบประมาณรวมทั้งสิ้น 435,282 ล้านบาท ดังนี้

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ	กลยุทธ์การวิจัย	งบประมาณที่คาดว่าจะใช้ (ล้านบาท)					
		2555	2556	2557	2558	2559	รวม
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 : การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางสังคม	10	16,289	23,717	28,190	32,982	38,112	139,290
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 : การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	8	17,816	25,941	30,833	36,074	41,685	152,349
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 : การอนุรักษ์ เสริมสร้าง และพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4	4,072	5,929	7,047	8,245	9,528	34,823
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 : การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย	2	10,690	15,564	18,500	21,644	25,011	91,409
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 : การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ ผู้การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย	2	2,036	2,965	3,524	4,123	4,764	17,411
รวม	26	50,904	74,116	88,093	103,068	119,101	435,282

ตารางที่ 1 สรุปงบประมาณที่คาดว่าจะใช้ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จำแนกตามปีงบประมาณ

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ	กลยุทธ์การวิจัย	แผนงานวิจัย	งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	
			(ล้านบาท)	สัดส่วน (%)
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 : การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางสังคม	10	67	139,290	32
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 : การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	8	81	152,349	35
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 : การอนุรักษ์ เสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4	31	34,823	8
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 : การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย	2	12	91,409	21
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 : การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อการบริหารจัดการความรู้ ผลงานนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย	2	19	17,411	4
รวม	26	210	435,282	100

ตารางที่ 2 สรุปงบประมาณที่คาดว่าจะใช้ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัย

7. ดัชนีชี้วัดที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

ในการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) นี้ คาดว่าเมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ.2559 จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นดัชนีชี้วัดในเรื่องต่างๆ ดังนี้

7.1 ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยของประเทศ คาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ

7.2 การลงทุนด้านการวิจัยของภาคเอกชน คาดว่าจะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัยในภาคเอกชน ในสัดส่วนที่เท่ากันกับการลงทุนด้านการวิจัยภาครัฐ (1:1)

7.3 บุคลากรทางการวิจัยของประเทศ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 10 คนต่อประชากร 10,000 คน

7.4 สิทธิบัตรที่จดในประเทศ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2554

7.5 จำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการในระดับสากล คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2554

7.6 ผลงานวิจัยต่อยอดเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยในระดับชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

8. การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดการบริหารไว้ดังนี้

8.1 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยในภาพรวม

ในการดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางการบริหารยุทธศาสตร์ที่ให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ พร้อมทั้งกำกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงผลสัมฤทธิ์ในแต่ละยุทธศาสตร์ให้เกิดเป็นผลสำเร็จในภาพรวมของด้านต่างๆ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ วิทยาการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนด้านการบริหารจัดการความรู้ โดยกำหนดกลไกการสร้างความร่วมมือร่วมใจขององค์กร ภาคเอกชน ภาคประชาชน และชุมชนท้องถิ่นในการวิจัย โดยมีจุดเน้นการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงและภาวะความเสี่ยงในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยให้สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณะ ในระดับชุมชนและระดับประเทศ ตลอดจนเชื่อมโยงสู่การนำผลการวิจัยไปสู่การลงทุนในเชิงพาณิชย์ให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ งบประมาณเพื่อการวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559 นี้ จะประกอบด้วยงบประมาณภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงงบประมาณวิจัยจากแหล่งทุนวิจัยอื่น โดยตระหนักถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณภาครัฐและความพร้อมของประเทศ อย่างไรก็ตาม อาจกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนวิจัยและปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติให้บรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง โดยเน้นการใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ การลดความซ้ำซ้อนในการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อก่อให้เกิดการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและทุกระดับ

8.2 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระดับนโยบาย

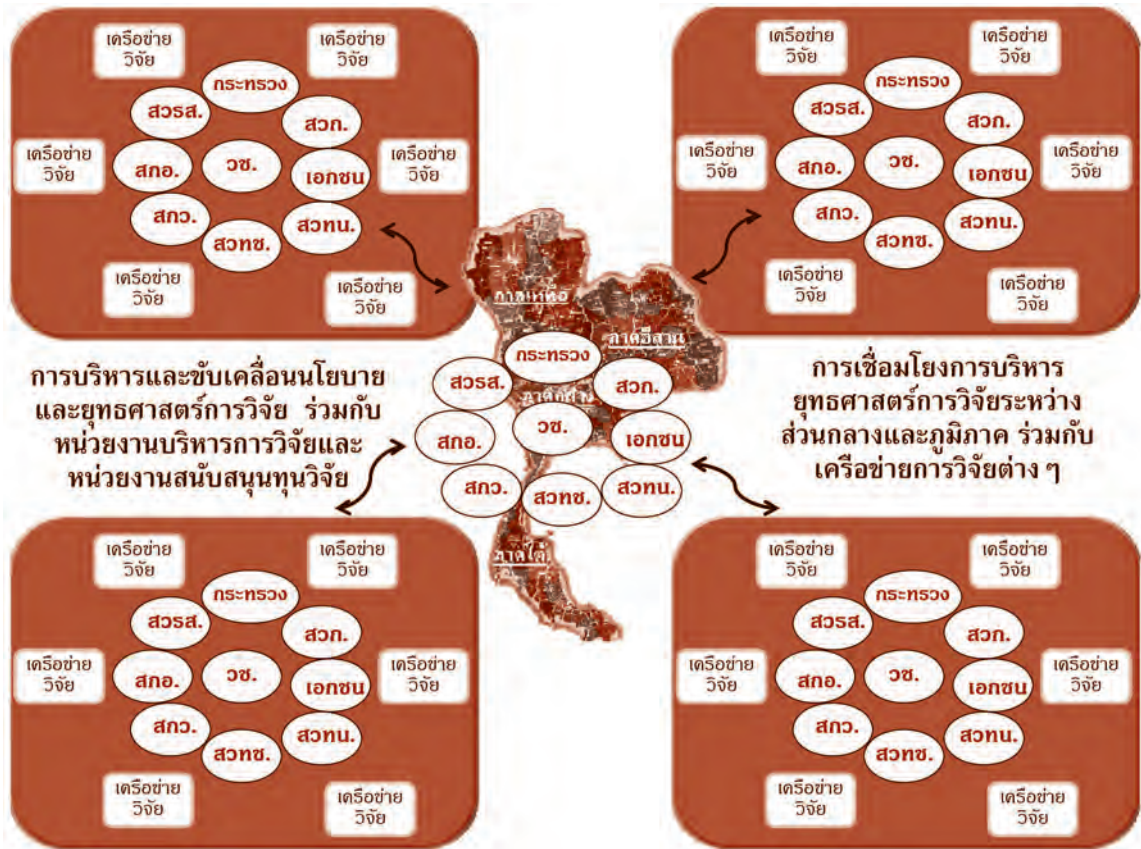
เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ไปบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

และแผนปฏิบัติการราชการของหน่วยงาน รวมถึงแผนการดำเนินงานของภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในการประสานและร่วมกำกับการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนโยบาย งบประมาณสนับสนุนการวิจัย ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการวิจัยของประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินภารกิจด้านการวิจัยของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดการซ้ำซ้อนด้านแผนงานวิจัยและงบประมาณวิจัย อันจะทำให้การดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติเป็นไปอย่างคุ้มค่า

8.3 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค

กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนงานวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ไปบรรจุในแผนการปฏิบัติการของหน่วยงาน แผนการดำเนินงานของภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งกำหนดให้มีระบบและกลไกการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค เช่น เครือข่ายวิจัยภูมิภาค หรือกำหนดรูปแบบคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค เป็นต้น ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยส่วนกลาง มีกระบวนการบริหารจัดการแบบบูรณาการ รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่เป็นตัวแทนส่วนราชการในภูมิภาค ตลอดจนเครือข่ายอื่นๆ อีกทั้งยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการคิด การทำ และการลงทุนวิจัยขององค์กรเอกชน ภาคประชาชน และชุมชนท้องถิ่นในการวิจัยอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพในทุกระดับ ซึ่งนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านการวิจัยในระดับภูมิภาคและชุมชน พัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อันจะก่อให้เกิดผลตอบแทนต่อการพัฒนาภูมิภาคให้เข้มแข็ง สมดุล และยั่งยืน และนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยอย่างกว้างขวาง

ภาพที่ 2 การเชื่อมโยงการบริหารและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระหว่างส่วนกลางและภูมิภาคร่วมกับหน่วยงานและเครือข่ายการวิจัยต่างๆ

8.4 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยระดับหน่วยงาน

ส่วนราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาแผนงานวิจัยและโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) พร้อมทั้งกำหนดให้มีกลไกการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยระดับหน่วยงานหรือระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยระดับหน่วยงานหรือระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่อาจแต่งตั้งขึ้น โดยอาจกำหนดให้มี “ผู้รับผิดชอบการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย (Chief Research Officer - CRO)” ขึ้นทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับหน่วยงานหรือระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานหรือจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีระบบการบริหารการวิจัยที่ชัดเจน มีการเสริมสร้างวัฒนธรรมด้านการวิจัยในหน่วยงานหรือจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและมีเอกภาพ ขณะเดียวกัน ก็ให้เกิดความเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ทุกหน่วยงานสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ และผลงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยให้กว้างขวาง เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และให้มีการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยในเชิงพาณิชย์ เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่นและสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ

8.5 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การวิจัยในนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์การวิจัย และ 26 กลยุทธ์การวิจัย ดังนั้น การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ ต้องมีการกำหนดกลไกการประสานการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 13 กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น โดยอาจกำหนดให้มีการบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยในรูปคณะกรรมการ และมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนที่สามารถสนับสนุนให้เกิดพลังเสริมซึ่งกันและกัน (Synergy) ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาตามทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) นอกจากนี้ ยังมุ่งให้เชื่อมโยงกับการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ นโยบาย และการวิจัยของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572) รวมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของหน่วยงานบริหารการวิจัย หน่วยงานให้ทุนวิจัย และหน่วยงานที่มีภารกิจการวิจัยด้วย

ในการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ทุกภาคส่วนควรคำนึงถึงประโยชน์ในภาพรวมของประเทศ โดยการยึดมั่นในหลักการและเป้าหมายการดำเนินการ และหากนำไปสู่การเจรจาต่อรองก็ควรเป็นการเจรจาต่อรองที่มีลักษณะเป็นการร่วมมือที่ได้ประโยชน์ร่วมกัน (Win-Win) การเจรจาในลักษณะนี้มีผลทำให้คู่เจรจาเป็นมิตรแบบถาวรและยั่งยืน

ภาพที่ 3 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติสู่เป้าหมายการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน

8.6 การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

ในการดำเนินการกิจกรรมตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ให้บรรลุผลสำเร็จ กำหนดให้มีแนวทางในการติดตามและประเมินผลงานวิจัย รวมทั้งติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยในทางปฏิบัติ ได้กำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ดังนี้

8.6.1 การวัดผลการดำเนินงานตามแผนงานวิจัย

ในการวัดผลการดำเนินงานตามแผนงานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ มีการดำเนินการให้ครอบคลุมในมิติต่างๆ ได้แก่ ด้านประสิทธิผลหรือผลสัมฤทธิ์ตามแผนงานวิจัย ด้านคุณภาพ ด้านประสิทธิภาพ และด้านการพัฒนาองค์กร โดยมีการวัดผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ ในระดับหน่วยงาน ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ทั้งนี้ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบการวัดผลการดำเนินงาน

8.6.2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ

8.6.2.1 การติดตามความก้าวหน้าประจำปี (Annual Review) ดำเนิน

การติดตามความก้าวหน้าของตัวชี้วัดต่าง ๆ ในแต่ละยุทธศาสตร์ และดำเนินการประเมินผลในช่วงขณะมีการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติในแต่ละปี เพื่อนำไปสู่การพิจารณาทบทวนและปรับปรุงแผนการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ แต่ละหน่วยงานอาจแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในระดับหน่วยงาน โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวมของประเทศ ซึ่งครอบคลุมการติดตามและประเมินผลงานวิจัย รวมทั้งการติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้

8.6.2.2 การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผนงานวิจัย (Summative Evaluation)
ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดแผนงานวิจัยหรือเมื่อสิ้นสุดแผนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 รวมถึงดำเนินการนำผลงานวิจัยไปสนับสนุนการดำเนินยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศให้ประสบความสำเร็จ

8.6.3 การตรวจสอบเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Surveillance)

การเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ย่อมส่งผลบางประการต่อการบริหารแผนงานวิจัยและยุทธศาสตร์การวิจัยจึงจำเป็นต้องมีการทบทวน ตรวจสอบ วิเคราะห์ความเสี่ยง และประเมินสถานการณ์อย่างเป็นระบบ เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยเป็นระยะ ๆ ให้เห็นถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อยุทธศาสตร์การวิจัยและการนำยุทธศาสตร์การวิจัยไปปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแผนงานวิจัยให้ทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน รวมทั้งแผนงานขององค์กรภาคเอกชนที่มีการทบทวนและปรับปรุง ทั้งนี้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติของหน่วยงานที่จะจัดตั้งขึ้น จะทำหน้าที่วิเคราะห์และเสนอแนะการปรับปรุงแผนงานวิจัย ตลอดจนแนวทางขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบการปรับปรุงแผนงานวิจัย ตลอดจนแนวทางขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติในภาพรวม

9. สรุปนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้จัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)” เพื่อมุ่งเน้นให้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยของหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ และใช้เป็นกรอบทิศทางในการวิเคราะห์ตรวจสอบข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของงบประมาณประจำปีตามมติคณะรัฐมนตรี โดยสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค รวมทั้ง ความต้องการของพื้นที่

นโยบายการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) เน้นการบูรณาการด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ควบคู่กับการวิจัยเพื่อความ เป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยให้ทุกภาคส่วนมี ส่วนร่วม ทั้งนี้ กรอบการดำเนินงานวิจัยจะเน้นงานวิจัยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) โดยมีการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยที่ สอดรับกับแนวทางการพัฒนาประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีจุดเน้นที่ สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงและภาวะความเสี่ยงในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ในขณะที่งบประมาณการวิจัยจะกระจายไปยังหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้ง ในภูมิภาค และมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยในส่วนกลางและในส่วน ภูมิภาค อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการวิจัยร่วมกัน ซึ่งการดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะมีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการติดตามประเมินผลอย่าง ต่อเนื่องและเป็นระบบ ดังนั้น นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะเป็นพื้นฐานเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ และนโยบายการวิจัย ของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572)

วิสัยทัศน์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) คือ **“ประเทศไทยมีและใช้งานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน”** โดยมีการกำหนดพันธกิจการวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) คือ **“พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศให้สูงขึ้น และสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า สามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสมและ แพร่หลาย รวมทั้งให้เกิดการเรียนรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์ เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนเกิดการพัฒนาคูณภาพชีวิต โดยใช้ทรัพยากรและ เครือข่ายวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม”**

สรุปยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ได้แก่

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนา ทางสังคม โดยมีเป้าประสงค์การวิจัยคือ สร้างเสริมองค์ความรู้ให้เป็นพื้นฐานเพื่อความมั่นคง ของประเทศโดยการสร้างความเข้มแข็งของสังคม การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต และความ ผาสุกของประชาชน **มุ่งเน้น** การวิจัยเพื่อพัฒนาคูณภาพการศึกษา ระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต ตลอดจนการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี การสร้างความเข้มแข็งและการสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม รวมทั้ง การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ และการ เสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 10 กลยุทธ์ คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อ การวิจัย รวม 139,290 ล้านบาท (ร้อยละ 32) และในระดับภูมิภาคอาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง **มุ่งเน้น** การวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ซึ่งครอบคลุมการสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ป่าไม้และประมง รวมทั้งการพัฒนาและจัดการองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งครอบคลุมถึงการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านพลังงาน โลจิสติกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยคำนึงถึงบทบาทการแข่งขันของประเทศภายใต้การเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้ง สัมพันธภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน และสร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) โดยดำเนินการบนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 8 กลยุทธ์ คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย รวม 152,349 ล้านบาท (ร้อยละ 35) และในระดับภูมิภาคอาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การอนุรักษ์ เสริมสร้าง และพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ โดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม **มุ่งเน้น** การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมถึงการแบ่งปันการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (Meaningful Public Participation) และการวิจัยที่เกี่ยวกับการรองรับและฟื้นฟูหลังภัยธรรมชาติและภัยพิบัติในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 4 กลยุทธ์ คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย รวม 34,823 ล้านบาท (ร้อยละ 8) และในระดับภูมิภาคอาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการพึ่งพาตนเอง โดยใช้ฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ อย่างสมดุลและเหมาะสม **มุ่งเน้น** การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาของประเทศและสาธารณะ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 2 กลยุทธ์ คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย รวม 91,409 ล้านบาท (ร้อยละ 21)

และในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาระบบและกลไกการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อบริหารจัดการความรู้ของประเทศ อย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ **มุ่งเน้น** การวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการด้านการวิจัยของประเทศ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 2 กลยุทธ์ คาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย รวม 17,411 ล้านบาท (ร้อยละ 4) และในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้พิจารณาจากยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาพิจารณาจัดความสำคัญเป็นกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น โดยคำนึงถึงวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การเสริมสร้างและพัฒนาประเทศโดยเร็วเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถกำหนด **กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น 13 กลุ่มเรื่อง ได้แก่ (1) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง (2) ความมั่นคงของรัฐ และการเสริมสร้างธรรมาภิบาล (3) การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ (4) การจัดการทรัพยากรน้ำ (5) ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก (6) เกษตรเพื่อความยั่งยืน (7) การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาและการฟื้นฟูสุขภาพ (8) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ (9) เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม (10) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว (11) สังคมผู้สูงอายุ (12) ระบบโลจิสติกส์ และ (13) การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ**

สรุปนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะมีการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวม 26 กลยุทธ์การวิจัย ซึ่งประกอบด้วยงบประมาณภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงงบประมาณวิจัยจากแหล่งทุนวิจัยอื่น โดยตระหนักถึงข้อจำกัด ด้านงบประมาณภาครัฐ ความพร้อมของประเทศ โดยเน้นการใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคการวิจัยที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ การลดความซ้ำซ้อนในการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวกับการวิจัย การสร้างความมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและทุกระดับ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศ โดยเฉพาะการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ และผลักดันให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะให้มากขึ้น โดยมีระบบการติดตามและประเมินผลงานวิจัยให้เป็นไปตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะก่อให้เกิดผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีการใช้งบประมาณเพื่อการวิจัย อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และ ชุมชนท้องถิ่นที่มุ่งให้มีการนำภูมิปัญญามาต่อยอด ก่อให้เกิดผลงานวิจัยเพิ่มขึ้น และมีการนำไปใช้ ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุข ตลอดจนมีการเชื่อมโยงในการนำผลการวิจัยไปสู่ การลงทุนในเชิงพาณิชย์เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อเสริมสร้างความผาสุกของประชาชน และสร้าง ศักยภาพในด้านต่างๆ รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อการ พัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนสืบไป

ภาคผนวก

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้จัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค แบ่งออกตามภูมิภาคของประเทศเป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ (17 จังหวัด) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (19 จังหวัด) ภาคกลางซึ่งรวมภาคตะวันออก (26 จังหวัด) และภาคใต้ (14 จังหวัด) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในภูมิภาค รวมทั้งส่วนกลางได้มีส่วนร่วม บูรณาการแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน หน้าที่ของหน่วยงาน ความต้องการของพื้นที่ รวมทั้งความต้องการผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณ และทรัพยากรการวิจัยที่เชื่อมโยงอย่างบูรณาการในการพัฒนาภูมิภาคและภาคส่วนต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ผลที่ได้จากการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาคทั้ง 4 ภูมิภาคได้นำมาสู่การจัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)” ฉบับนี้ ซึ่งได้มีปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อมูลที่ได้รับจากการประชุมระดมความคิดเห็นสาธารณะ เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 และจากการขอรับความเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนทั่วประเทศ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุงให้สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2554 โดยนับเป็นแผนแม่บทการวิจัยของชาติ

บทสรุปสำหรับผู้บริหารยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) : ภาคเหนือ

ภาคเหนือครอบคลุมเขตปกครอง 17 จังหวัด แบ่งเป็นภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด และภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัด มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 33 ของประเทศ ภาคเหนือตอนบนเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าไม้ที่มีพื้นที่ถึง 47 ล้านไร่ เป็นต้นกำเนิดลุ่มน้ำปิง วัง ยม และน่าน มีพื้นที่ 64 ล้านไร่ ให้ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยปีละ 26,913 ล้านลูกบาศก์เมตรที่มีความสำคัญต่อภาคเหนือตอนล่างและภาคกลาง และเป็นพื้นที่รวมความหลากหลายทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนเผ่ามากกว่า 13 เผ่าพันธุ์ ส่วนภาคเหนือตอนล่างมีความสำคัญในฐานะเป็นแหล่งผลิตข้าวเนื่องจากมีที่ราบลุ่มน้ำขนาดใหญ่ มีพื้นที่เกษตรมากถึงร้อยละ 68.3 ของภาคเหนือทั้งหมด และเป็นแหล่งผลิตข้าวเป็นอันดับสองของประเทศ และภาคเหนือมีพื้นที่ติดต่อและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขงและเชื่อมโยงสู่กลุ่มประเทศอินโดจีน การค้าชายแดนของภาคเหนือเป็นการค้าเกินดุลตลอดมา มีอัตราขยายตัวเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 22.8 โดยมีพม่าเป็นประเทศคู่ค้าหลัก คิดเป็นร้อยละ 74.7 รองลงมาเป็นจีนตอนใต้ ร้อยละ 15.6 นอกจากนั้น ภาคเหนือยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวอยู่ในอัตราที่สูงเกือบร้อยละ 19.9 ของผลิตภัณฑ์ภาค (Gross Regional Product-GRP) แต่แหล่งท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวยังกระจุกตัวอยู่เฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่ถึงร้อยละ 54.9 เชียงรายร้อยละ 15.9 และพิษณุโลกร้อยละ 8.9

ภาคเหนือในปัจจุบันยังคงประสบกับปัญหาที่ต้องรอการแก้ไข ได้แก่ ปัญหาความมั่นคงในการถือครองที่ดินและขนาดที่ดินถือครองของเกษตรกรยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะเกษตรกรภาคเหนือตอนบนที่มีสัดส่วนการถือครองที่ดินเล็กที่สุดเพียง 8.8 ไร่ต่อครัวเรือน ในขณะที่ภาคเหนือตอนล่างมีสัดส่วนการถือครองที่ดินเฉลี่ย 29.7 ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่เกษตรกรรมของภาคเหนือตอนบนส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทานถึงร้อยละ 68 ประชาชนยังคงเรียกร้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรสำคัญคือ ดิน น้ำ และป่าไม้อย่างต่อเนื่อง ภาคเหนือมีครัวเรือนที่เป็นหนี้ร้อยละ 66.7 ในปี พ.ศ. 2551 มีหนี้สินเฉลี่ย 1.1 แสนบาทต่อครัวเรือน ทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายส่งผลให้สัดส่วนคนจนของภาคเหนือยังคงสูงถึงร้อยละ 13.3 ซึ่งสูงกว่าสัดส่วนคนจนของประเทศที่มีร้อยละ 8.9 ในปี พ.ศ. 2551 และภาคเหนือกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเร็วกว่าภาคอื่นๆ ของประเทศถึง 19 ปี ขณะที่อัตราเพิ่มประชากรมีเพียงร้อยละ 9.6 ทำให้เกิดข้อจำกัดด้านแรงงานในเชิงปริมาณในภาคอุตสาหกรรม โดยมีแรงงานอยู่ในระบบประกันสังคมเพียงร้อยละ 19.9 ของแรงงานทั้งภาค และแรงงานที่มีอยู่ยังขาดคุณภาพทางทักษะฝีมือ แรงงานในระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงร้อยละ 55.3 และภาคเหนือมีการใช้แรงงานต่างด้าวชาวพม่า มากถึงร้อยละ 96.3 ของแรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนในจังหวัดภาคเหนือ 2.6 แสนคน นอกจากนั้นภาคเหนือยังมีปัญหาในเชิงคุณภาพของระบบการศึกษา โดยเยาวชนในวัยศึกษายังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 และคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคเหนือ

ยังได้มาตรฐานน้อยที่สุดรองจากภาคใต้ ด้านคุณภาพชีวิตและภาวะการเจ็บป่วยของประชากรในภาคเหนือ ภาวะความเจ็บป่วยของประชากรภาคเหนือยังคงเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 34.2 ของทั้งประเทศ และประชากรมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านโรคเอดส์สูงสุดในระดับประเทศคือ มีผู้ป่วยรายใหม่ 43.8 คนต่อประชากรแสนคน และที่สำคัญจังหวัดลำพูนมีอัตราการฆ่าตัวตายสูงสุด 18 คนต่อประชากรแสนคน และในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบนได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองรุนแรงที่สุดในปี พ.ศ. 2551 โดยมีผู้ป่วยถึง 86,678 ราย และภาคเหนือตอนล่างมีการเจ็บป่วยจากสารเคมีและสารกำจัดศัตรูพืชสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ คือ 7.4 คนต่อประชากรแสนคน ปัญหาเหล่านี้จึงนำมาซึ่งความสามารถในการรองรับการพัฒนาโดยเฉพาะการรองรับการท่องเที่ยวในหลายๆ รูปแบบที่พื้นที่ภาคเหนือมีศักยภาพ แต่ยังมีปัญหาการบริหารจัดการ การพัฒนาบุคลากร และการปรับตัวที่ไม่ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลง

การจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัย พ.ศ. 2555–2559 ของภาคเหนือ จึงกำหนด**วิสัยทัศน์** ด้านการวิจัยไว้ คือ **“ประชาชนภาคเหนือมีองค์ความรู้จากการวิจัย สร้างสรรค์ทรัพยากรมนุษย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสังคมธรรมาธิปไตย ด้วยฐานทรัพยากรชุมชนและท้องถิ่น ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่ความสัมพันธ์ประเทศเพื่อนบ้าน”** โดยมีพันธกิจการวิจัย 5 ประการคือ 1) เพิ่มคุณค่าทรัพยากรด้วยเศรษฐกิจพอเพียงเชิงสร้างสรรค์ 2) สร้างสรรค์คุณค่าการวิจัยเป็นองค์ความรู้สู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนภาคเหนือ 3) เชื่อมโยงภูมิปัญญา และวิทยาการสมัยใหม่สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ 4) พัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมสนับสนุนการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ และ 5) พัฒนาระบบและกลไกบริหารจัดการเครือข่ายความรู้ของชุมชนและท้องถิ่นด้วยกระบวนการวิจัยและนวัตกรรม ภาคเหนือมี**เป้าประสงค์ของการวิจัย** ดังนี้ : 1) ใช้การวิจัยจำแนกจัดกลุ่มความสำคัญการสร้างสรรคเศรษฐกิจที่สำคัญของท้องถิ่น จังหวัด และกลุ่มจังหวัด 2) ใช้การวิจัยเป็นองค์ความรู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต คิดวิเคราะห์สถานการณ์ลดความขัดแย้งทางสังคม 3) ใช้องค์ความรู้จากการวิจัยสร้างสรรค์นวัตกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ 4) ใช้กระบวนการวิจัยแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาการจัดการน้ำ มลภาวะทางอากาศ และการจัดการขยะชุมชน และ 5) ใช้การวิจัยเป็นฐานข้อมูลและองค์ความรู้เพื่อการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น จังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

ประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัยของภาคเหนือกำหนดไว้ 5 ประเด็น ตามลำดับดังนี้

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และองค์ความรู้แก้ไขปัญหาสังคมภาคเหนือ มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้พัฒนาบุคคลและการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม ด้วยภูมิปัญญาและวิทยาการสู่การจัดการความขัดแย้งเสริมสร้างประชาธิปไตย ตลอดจนพัฒนาระบบสวัสดิการรองรับสังคมผู้สูงอายุ กำหนดกลยุทธ์การวิจัยไว้ 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การนำภูมิปัญญาและวิทยาการด้านการจัดการความมั่นคงเป็นฐานคิดสู่องค์ความรู้ในการจัดการทรัพยากรและชุมชน และสามารถสื่อสารสู่ชุมชนด้วยวิทยาการและ

เทคโนโลยีที่เหมาะสมด้วยการจัดการของท้องถิ่น 2) ปฏิรูปและจัดระบบการศึกษาและการเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาทรัพยากรชุมชนของท้องถิ่น เตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานและสังคมผู้สูงอายุ 3) เสริมสร้างระบบสวัสดิการชุมชน ดูแลสุขภาพชุมชนด้วยการปรับองค์กรให้บริการให้เหมาะสมกับคนท้องถิ่นและเชื่อมโยงศักยภาพผู้สูงอายุในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม และ 4) การจัดการแรงงานต่างด้าวทั้งระบบการคัดกรอง จำแนกบุคคลต่างด้าวกับคนไทยไร้สัญชาติ จัดระบบการใช้แรงงานต่างด้าว เฝ้าระวัง ป้องกันปัญหา รวมถึงการจัดระบบสวัสดิการแก่แรงงานต่างด้าวให้เหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชน

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า และลงทุนภาคเหนือสู่กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและอินโดจีน มุ่งเน้นการนำคุณค่าความหลากหลายของทรัพยากรท้องถิ่นและภูมิปัญญา วัฒนธรรมชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นเชื่อมโยงสู่กลุ่มธุรกิจสำคัญของภาคเหนือ และเชื่อมโยงตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีกลยุทธ์การวิจัย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) สร้างคุณค่าจากผลผลิตการเกษตรและใช้ประโยชน์จากพืชพื้นบ้าน พืชท้องถิ่น พืชอาหารจากป่าเข้าสู่อุตสาหกรรมและระบบตลาดอย่างเป็นระบบ พร้อมกับสร้างระบบสวัสดิการและประกันรายได้ให้เกษตรกร เสริมสร้างแรงจูงใจให้เกิดเกษตรกรรุ่นใหม่และเครือข่ายเกษตรกร 2) นำเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีสร้างเศรษฐกิจให้ท้องถิ่นภาคเหนือสู่ตลาดท่องเที่ยวสากล 3) สร้างความเข้มแข็งกลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพสูงในภาคเหนือ และ 4) เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและตลาดเสรีการค้าระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การวิจัยเพื่อสนับสนุนการดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนของภาคเหนือ มุ่งเน้นการผสมผสานวิทยาการและเทคโนโลยีเข้ากับภูมิปัญญาและวิถีวัฒนธรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและเพิ่มความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติแบบมีส่วนร่วม มี 3 กลยุทธ์การวิจัย ได้แก่ 1) การวิจัยสนับสนุนการจัดการระบบนิเวศลุ่มน้ำแบบมีส่วนร่วมและบูรณาการภูมิปัญญาและวิทยาการสู่การจัดการสร้างนวัตกรรมการใช้น้ำ 2) สนับสนุนการจัดการเชิงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการ ต่อยอดภูมิปัญญาสถานวิทยาการสมัยใหม่ และ 3) วิจัยสนับสนุนการลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อนจากกิจกรรมและวิถีชีวิต พัฒนาอุปกรณ์การเตือนภัยและดูแลสิ่งแวดล้อมชุมชน

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การวิจัยเพื่อสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาและวิทยาการสู่การพึ่งตนเองและการจัดการพื้นที่เมือง ชนบทพื้นที่สูง และชายแดนภาคเหนือ มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการพื้นที่ให้เชื่อมโยงการพัฒนาและความเจริญ เสริมสร้างความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมี 4 กลยุทธ์การวิจัย ได้แก่ 1) การสนับสนุนจัดทำแผนแม่บทและแผนบริหารเมือง พื้นที่ชนบท พื้นที่สูง และพื้นที่ชายแดนรองรับประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 2) การพัฒนาระบบขนส่งในเมือง ระหว่างเมือง และโครงข่ายสู่ประเทศเพื่อนบ้าน 3) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและเทคโนโลยีชีวภาพสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การประหยัดพลังงาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 4) การวิจัยสนับสนุนระบบบริหารจัดการ และการสื่อสารสร้างความเข้าใจกับประชาชนของท้องถิ่นเพื่อการขับเคลื่อนแผนชุมชนและการลงทุนในกิจการบริการสาธารณะที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบและกลไกบริหารเป็น ภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงของท้องถิ่นและจังหวัดภาคเหนือ มุ่งเน้นให้ท้องถิ่นจัดระบบ ความรู้จากการวิจัยเพื่อการวางแผนพัฒนาและบริหารการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มี 3 กลยุทธ์ การวิจัย ได้แก่ 1) การวิจัยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารและบทบาทขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการจัดการปัญหาและการพัฒนาบริการสาธารณะในท้องถิ่น 2) การวิจัยการปรับ โครงสร้างการคลัง การปรับปรุงนโยบายท้องถิ่นเพื่อการลงทุนและการสื่อสารนโยบายสู่ท้องถิ่น และ 3) การวิจัยโครงสร้างการบริหารและการเสริมสร้างสมรรถนะท้องถิ่นทั้งด้านบุคลากร การจัดระบบกลไก และระบบฐานข้อมูลท้องถิ่น

ภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ และผลการประมวลความต้องการเสริม สร้างและพัฒนาภาคเหนือของภาคีเครือข่ายวิจัย ได้กำหนดประเด็นที่ควรมุ่งเน้นและเร่งด่วนของ ภาคเหนือขึ้นตามกลุ่มเรื่องวิจัยเร่งด่วน 13 กลุ่มเรื่อง ได้แก่ **1) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง** มุ่งวิจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสร้างความมั่นคงทางอาหาร พัฒนาอาชีพ ลดปัญหาหนี้สิน และขจัดความยากจนให้กับชุมชนภาคเหนือ **2) ความมั่นคงของรัฐและการ เสริมสร้างธรรมาภิบาล** มุ่งวิจัยการผลักดันยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่นสู่การบริหาร จัดการทรัพยากร และการเสริมสร้างความมั่นคงของชุมชนในทุกระดับและทุกพื้นที่ **3) การปฏิรูป การศึกษา** มุ่งวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและรูปแบบการศึกษาที่เชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่น สู่การจัดการการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสร้างเศรษฐกิจชุมชนโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น **4) การจัดการน้ำ** มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบ เครือข่ายและโครงข่ายการจัดสรรน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์ของภาคเหนือ และลดปัญหาภัยพิบัติจาก น้ำในพื้นที่ภาคกลางให้มีประสิทธิภาพและประหยัดภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน **5) การพัฒนา พลังงานทดแทน** มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาคุณภาพพลังงานชีวภาพและพลังงานทางเลือก การ สร้างทางเลือกจากการปลูกพืชพลังงาน การแปรรูปพืชพลังงาน และการใช้ไบโอเทคโนโลยีพัฒนา พลังงานระดับอุตสาหกรรมและชุมชน **6) เกษตรเพื่อความยั่งยืน** มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และเพิ่มผลผลิตการผลิตเพื่อพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรที่สร้างรายได้ หลักจากการส่งออกและสร้างรายได้ให้กับชุมชน รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่และการพัฒนา คุณภาพสินค้า มาตรฐานสินค้า ตลอดจนความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) **7) การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ** มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ ประสิทธิภาพการให้บริการทางการแพทย์ การติดเชื้อ วิทยาการใหม่ๆ รวมไปถึงการวิจัย ด้านบุคลากรการแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก **8) การบริหาร จัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ** มุ่งเน้นการวิจัย เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ การพัฒนา

คุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและการเชื่อมต่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับองค์ความรู้ใหม่

9) เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างเทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยเฉพาะการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มธุรกิจสำคัญของภาคเหนือ

10) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการท่องเที่ยวชุมชนและเครือข่ายชุมชน

11) สังคมผู้สูงอายุ มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ระบบและมาตรการการส่งเสริม ดูแล การจัดการสวัสดิภาพและสวัสดิการผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การส่งเสริมบทบาทของผู้สูงอายุในสถาบันสังคมและชุมชน รวมทั้งการนำศักยภาพของผู้สูงอายุมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น และการถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่สังคม

12) ระบบโลจิสติกส์ มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์อย่างบูรณาการ ทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการ การพัฒนาบุคลากร และระบบบริหารจัดการขนส่งที่เหมาะสม รวมทั้งการเชื่อมโยงระบบขนส่งและโลจิสติกส์ในภูมิภาคและเครือข่ายคมนาคมกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ความมั่นคง ตลอดจนส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของภาคเหนือ และ

13) การปฏิรูประบบวิจัยของภาคเหนือ มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูประบบวิจัยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อเชื่อมโยงระบบการวิจัยของประเทศในมิติต่างๆ เช่น นโยบายการวิจัยงบประมาณการวิจัย ประเด็นการวิจัย สถาบันวิจัย บุคลากรวิจัย โครงสร้างพื้นฐานสำหรับการวิจัย มาตรฐานการวิจัย การจัดการผลผลิตการวิจัย ฐานข้อมูลการวิจัย การเชื่อมโยงระหว่างภาคี เครือข่ายการวิจัยไปจนถึงกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย การติดตามและประเมินผล

การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยภาคเหนือเพื่อเป็นฐานความรู้สู่การจัดการตนเองของท้องถิ่นและจังหวัด จึงกำหนดให้มี *เครือข่ายวิจัยภูมิภาคทำหน้าที่ประสาน และวิเคราะห์นโยบายจากส่วนกลาง (Top down)* สู่การปฏิบัติระดับภาค ด้วยการวิเคราะห์จัดทำประเด็นการวิจัยเร่งด่วนจากท้องถิ่นและจังหวัด (*Bottom up*) โดยเริ่มตั้งแต่ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่ประสานงานรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการงานวิจัยเข้าสู่ศูนย์การวิจัยระดับอำเภอเพื่อประมวลสู่ศูนย์การวิจัยระดับจังหวัด และศูนย์การวิจัยกลุ่มจังหวัด ในส่วนของภาคเอกชนจะมีกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยโดยผ่านสภาอุตสาหกรรมและหอการค้าจังหวัดใน 17 จังหวัดภาคเหนือ โดยเน้นการสร้างนวัตกรรมด้านการเงิน การตลาด และการค้าสู่ประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและกลุ่มประเทศอินโดจีน กระบวนการดำเนินงานเป็นการปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายวิจัยในทุกกระดับ และทุกขั้นตอนของการทำงานรวมไปถึงการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของภาคเหนือ

บทสรุปสำหรับผู้บริหารยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเทศไทยมีการติดต่อและสัมพันธ์กับนานาประเทศทั่วโลก (Globalization) การเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เกิดขึ้นในโลกย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศไทยและภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยเช่นเดียวกัน ตัวอย่างในเชิงประจักษ์ คือ ภาวะโลกร้อนและภูมิอากาศแปรปรวน ตลอดจนปัญหาราคาน้ำมันซึ่งเป็นพลังงานฟอสซิลมีราคาสูงขึ้น นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงภายในประเทศไทยและในภาคย่อมส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชุมชนและสภาพสิ่งแวดล้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนและชุมชนต้องปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นอย่างมีความสุขในการพัฒนาคุณภาพที่ดีขึ้นและสังคมที่มีภูมิคุ้มกันพร้อมทั้งการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยองค์ความรู้จากการวิจัย ดังนั้นการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงได้มีการทำการศึกษาบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในประเทศที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังศึกษาสภาพทั่วไปและศักยภาพตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาค แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาประมวลและวิเคราะห์สถานการณ์ในอนาคต (Scenario) จากนั้นนำไปผนวกกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระยะสั้น (พ.ศ. 2551-2554) และนโยบายการวิจัยระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572) และปฏิรูประบบการวิจัยในการจัดทำร่างฉบับที่ 1 ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้วนำไปสร้างการมีส่วนร่วมโดยการจัดประชุมระดมความคิดเห็นจำนวน 5 ครั้ง กระจายไปตามกลุ่มจังหวัดและภาครวมอีกหนึ่งครั้ง จากนั้นจัดทำร่างฉบับที่ 2 ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) และจัดประชุมประชาพิจารณ์จึงกล่าวได้ว่ายุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ฉบับนี้เกิดจากการมีส่วนร่วมในการประชุมระดมความคิดเห็นและประชาพิจารณ์ จำนวน 7 ครั้ง และเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติรวมทั้งที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งทั้งนโยบายรัฐบาลและบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในประเทศบนพื้นฐานหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างผลงานที่เป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเป็นฐานของสังคมแห่งปัญญา (Wisdom-Based Society) ในการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืนต่อไป

วิสัยทัศน์ : มุ่งองค์ความรู้จากการวิจัยที่มีคุณภาพเพื่อการเรียนรู้และใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและภูมิภาคอย่างสมดุลและยั่งยืน

พันธกิจ ประกอบด้วย 1) สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในการคงความสุขของประชาชนและเมืองน่าอยู่ 2) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมที่มีภูมิคุ้มกัน ควบคุมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล 3) พัฒนาขีดความสามารถ

ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชน 4) การบริหารจัดการงานวิจัยและผลงานการวิจัยแบบธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์การวิจัย ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ดังนี้

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม ยุทธศาสตร์การวิจัยที่เป็นการมุ่งเน้นให้ประชาชนมีความรู้และทักษะควบคู่คุณธรรมจริยธรรมเพื่อความมั่นคงในชีวิตและอาชีพ รวมทั้งเกิดการคงความสุขในสังคมและชุมชนหรือเมื่อนำอยู่บนบริบทของภาคที่มีประชากรมากที่สุดแต่ขาดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและปัญหาด้านสุขภาพ พร้อมทั้งมีประชากรสูงวัยมากขึ้น อันนี้มีผลให้แนวโน้มเป็นสังคมพึ่งพิงและผู้ด้อยโอกาสมากขึ้น รวมทั้งสถาบันครอบครัวอ่อนแอและมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทำให้เกิดความขัดแย้งมากขึ้น อย่างไรก็ตามยังมีการรวมกลุ่มที่เป็นเอกลักษณ์และมีความโดดเด่นด้านศาสนาและวัฒนธรรมที่หลากหลาย จึงได้กำหนดเป็น 13 กลยุทธ์การวิจัยมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต ตลอดจนการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การสร้างความเข้มแข็งและการสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม ตลอดจนการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ เพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของรัฐประเทศ และความมั่นคงของมนุษย์

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้เป็นการมุ่งพัฒนาศักยภาพด้านเศรษฐกิจที่ประกอบด้วยด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรมและด้านการบริการบนบริบทของภาคที่ตั้งอยู่กลางกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงที่มีความพร้อมด้านระบบสาธารณสุขปลอดภัย และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งเป็นฐานการผลิตอาหารและพลังงานทดแทน ตลอดจนมีข้าวหอมมะลิที่ดีที่สุดของประเทศ และมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่โดดเด่นและได้รับการพัฒนาและสืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนานจึงได้กำหนดเป็น 18 กลยุทธ์การวิจัยที่มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปทางการเกษตร ซึ่งครอบคลุมการสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและประมง รวมทั้งการพัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยเชื่อมโยงกับประชาชนทำการวิจัยเพื่อขยายผล นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมและการบริการ ซึ่งครอบคลุมถึงการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านพลังงาน โลจิสติกส์ และเทคโนโลยีโดยดำเนินการบนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งสัมพันธ์ภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การอนุรักษ์ เสริมสร้าง และพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการฟื้นฟูและพัฒนาตลอดจนการใช้ประโยชน์ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านสังคม และเศรษฐกิจอย่าง

สมดุลและยั่งยืนบนบริบทของภาคที่สภาวะอากาศโลกร้อนขึ้นทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลด และพื้นที่ดินเค็มจำนวนมาก การขยายตัวของชุมชนเมืองมากขึ้นอันมีผลให้เกิดมลพิษ แต่ภาคนี้เป็นแหล่งที่มีความหลากหลายด้านทรัพยากรธรรมชาติและมีทรัพยากรแร่จำนวนมากที่ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์รวมทั้งความโดดเด่นซากดึกดำบรรพ์ ซึ่งกำหนดเป็น 10 กลยุทธ์วิจัยมุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคมอย่างแท้จริง (Meaningful Public Participation) เพื่อป้องกันและลดความขัดแย้ง รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรน้ำ และภัยธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นพัฒนาและการนำความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ควบคู่การพัฒนาทรัพยากรบุคคล จึงได้กำหนดเป็น 3 กลยุทธ์การวิจัยมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาของประเทศเพื่อพัฒนาสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยของประเทศ

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม ที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกาวิจัยและผลงานวิจัยด้วยการบริหารจัดการด้านการวิจัยให้เป็นฐานความรู้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคมของภาคบนบริบทของภาคที่การวิจัยมีทุนสนับสนุนไม่เพียงพอ การวิจัยมีความซ้ำซ้อนและขาดการต่อยอดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยไม่เต็มที่และมีนักวิจัยไม่เพียงพอ จึงกำหนดเป็น 3 กลยุทธ์การวิจัยที่มุ่งเน้นการวิจัยในการพัฒนาระบบบริหารงานวิจัย การบริหารจัดการองค์ความรู้ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากรการวิจัยและภูมิปัญญา เพื่อใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์เมื่อนำมาพิจารณาจัดความสำคัญเป็นกลุ่มเรื่องที่ควรมุ่งเน้นโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สังคมและการเมือง ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้จากการวิจัยเพื่อเร่งแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การเสริมสร้างพร้อมกับการพัฒนาภาคและประเทศให้ทันกับเหตุการณ์ สามารถกำหนดกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้นตามบริบทของภาคจำนวน 8 กลุ่มเรื่อง คือ **1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชนเข้มแข็ง 2) การป้องกันโรคและการดูแลสุขภาพ 3) การจัดการทรัพยากรน้ำ 4) การจัดการทรัพยากรดินและป่า 5) การพัฒนาด้านการเกษตร และอุตสาหกรรมอาหาร 6) ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก 7) ระเบียบเศรษฐกิจและสังคมอนุภูมิภาคุ่มน้ำโขง 8) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว** จากกลุ่มเรื่องที่ควรมุ่งเน้นตามบริบทของภาคจำนวน 8 กลุ่มเรื่องนี้สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้นตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ

ภาพรวมจำนวน 13 กลุ่มเรื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง 2) ความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล 3) การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ 4) การจัดการทรัพยากรน้ำ 5) ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก 6) เกษตรเพื่อความยั่งยืน 7) การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ 8) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าของทรัพยากร ธรรมชาติ 9) เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม 10) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว 11) สังคมผู้สูงอายุ 12) ระบบโลจิสติกส์ และ 13) การปฏิรูประบบวิจัย

การแปลงยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือสู่การปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมระดับท้องถิ่นและภาคนั้นจำเป็นต้องสร้างกลไกความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่ (Function) ต่างๆ รวมถึงหน่วยงานด้านนโยบาย หน่วยงานการสนับสนุนทุนวิจัย หน่วยงานปฏิบัติการวิจัยและหน่วยงานการใช้ผลงานวิจัยมาร่วมดำเนินการวิจัยอย่างมีธรรมาภิบาลในระดับท้องถิ่น จังหวัด หรือกลุ่มจังหวัด (Area) ทางด้านยุทธศาสตร์ (Agenda) นอกจากนี้ยังต้องมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เป็นประจำทุกปีเพื่อการแก้ไขปรับปรุงให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ตลอดจนแผนการดำเนินงานของภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งการทบทวนและปรับปรุงขององค์กรวิจัยในภาคีเครือข่ายวิจัยของภาคและของประเทศต่อไป

ในการบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กำหนดให้มี “ระบบการบริหารการวิจัยภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาค : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” (เครือข่ายวิจัยภูมิภาค : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและบริหารจัดการยุทธศาสตร์การวิจัยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ โดยให้มีการเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคและส่วนกลางให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กำหนดให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้บรรลุผลสำเร็จ

บทสรุปสำหรับผู้บริหารยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) : ภาคกลาง

ภาคกลางเป็นภูมิภาคที่สำคัญยิ่งของประเทศไทยเนื่องจากเป็นที่ตั้งของเมืองหลวงคือกรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในด้านต่างๆ อีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาชั้นนำทุกระดับ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ ยังเป็นศูนย์กลางของการบริหารประเทศ โดยเป็นที่ตั้งของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ของรัฐและรัฐวิสาหกิจ และยังเป็นที่ตั้งของหน่วยงานต่างๆ ของภาคเอกชน ทำให้ภาคกลางเป็นภูมิภาคที่ทุกฝ่ายให้ความสนใจและมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อันนำมาสู่การเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่ภาคกลางและการเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการ กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ประกอบด้วยกรุงเทพมหานคร และ 6 อนุภูมิภาค รวมทั้งสิ้น 26 จังหวัด คือ (1) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 8 จังหวัด 2 อนุภูมิภาค ได้แก่ นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี อ่างทอง สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี และชัยนาท (2) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 13 จังหวัด 3 อนุภูมิภาค ได้แก่ ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาครสมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา นครนายก สระแก้ว และปราจีนบุรี และ (3) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 4 จังหวัด 1 อนุภูมิภาค ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด

ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานคร เป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญอย่างสูงทางเศรษฐกิจ โดยเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของประเทศ คิดเป็นมูลค่ากว่าร้อยละ 71 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ขณะเดียวกัน กลุ่มจังหวัดภาคกลางยังมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอัตราที่สูงมากเฉลี่ยร้อยละ 8 ต่อปี โดยภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคที่มีบทบาทการผลิตหลักทางเศรษฐกิจ คิดเป็นมูลค่าถึงร้อยละ 72 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ซึ่งภาคอุตสาหกรรมมีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 9.8 ต่อปี และมีการลงทุนขยายตัวเฉลี่ยกว่า 300,000 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังพบว่าแรงงานนอกภาคเกษตรที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ กว่าร้อยละ 70 เป็นแรงงานที่มีระดับการศึกษาและมีผลิตภาพแรงงานสูงกว่าภาคอื่นๆ ด้วยนอกเหนือจากการผลิตจากภาคอุตสาหกรรมแล้ว ภาคบริการยังเป็นภาคที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคกลาง โดยในแต่ละปี ภาคกลางมีรายได้จากการท่องเที่ยวกว่า 85,000 ล้านบาท โดยเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยประมาณ 35,800 ล้านบาท และจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประมาณ 49,200 ล้านบาท

จากการที่ภาคกลางมีความเข้มแข็งในด้านต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ การเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศ มีความหลากหลายของการผลิตทั้งภาคเกษตรภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ มีความหลากหลายทางชีวภาพและมีความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีแหล่งท่องเที่ยวทาง

ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง และมีความพร้อมทางภูมิศาสตร์ซึ่งเอื้อต่อการลงทุนและการส่งออก เป็นศูนย์กลางของการรักษาพยาบาลและการดูแลสุขภาพ มีการพัฒนาด้านคมนาคมและการขนส่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ทำให้เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงและกระจายสินค้าของภูมิภาค นอกจากนี้ ยังเป็นที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศ ซึ่งมีความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี ขณะเดียวกัน ภาคกลางสามารถสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และอุตสาหกรรมเกษตร มีกรอบความร่วมมือกับต่างประเทศที่เกื้อหนุนต่อการค้า การลงทุน ในขณะที่นโยบายรัฐบาลมุ่งเน้นและสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศ รวมถึงการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นและการดำเนินกิจกรรมเพื่อนำไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กลุ่มจังหวัดภาคกลางจึงมีศักยภาพที่จะเป็นช่องทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการค้าชายแดนสู่พม่า อินเดีย ตะวันออกกลาง และยุโรปในอนาคต และยังมีแหล่งพลังงานธรรมชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน สามารถกระจายต่อไปยังจังหวัดต่างๆ ในภาคอื่นได้

แม้ว่าภาคกลางจะได้รับการพัฒนาทางเศรษฐกิจในสัดส่วนสูง และมีอัตราการเจริญเติบโตที่สูงกว่าภูมิภาคอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคกลางยังปรากฏให้เห็นอยู่อย่างต่อเนื่องที่สำคัญได้แก่ 1) ปัญหาด้านการพัฒนา ซึ่งจากการวิเคราะห์ภาพรวมของภาคกลาง พบว่าปัญหาด้านการพัฒนาที่สำคัญคือปัญหาด้านการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจ การบริหารจัดการ แรงงาน และสังคม **2) ปัญหาด้านการวิจัย** แม้ว่าภาคกลางจะมีศักยภาพและความพร้อมด้านการวิจัยสูงกว่าภูมิภาคอื่นๆ แต่จากการวิเคราะห์ภาพรวมของภาคกลาง ยังพบว่าปัญหาด้านการวิจัยที่สำคัญในภาคกลาง เช่น การขาดแคลนนักวิจัยที่มีคุณภาพในแต่ละสาขา การจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยในแต่ละสาขาที่ไม่พอเพียงแก่การสร้างองค์ความรู้เพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาเชิงรุก คุณภาพของผลงานวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลยังมีน้อย เป็นต้น **3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค** จากการที่ภาคกลางเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ที่สุด รวมทั้งสิ้น 26 จังหวัด อันประกอบด้วยกรุงเทพมหานคร และ 3 กลุ่มจังหวัด รวม 6 อนุภูมิภาค คือ **กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 อนุภูมิภาค กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 3 อนุภูมิภาค และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 อนุภูมิภาค** ซึ่งในแต่ละอนุภูมิภาคได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายย่อยและมุ่งพัฒนาเครือข่ายให้เข้มแข็ง สร้างจุดร่วมบนจุดต่างที่มีความหลากหลาย โดยมีกลไกการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เป็นระบบราชการซึ่งมีความยืดหยุ่นน้อย และระบบความร่วมมือที่มีต้องอิงระบบราชการ กลุ่มจังหวัดต่างๆ มีความตื่นตัวในการรองรับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการปรับระบบการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาเครือข่ายดังกล่าวได้นำมาสู่การสร้างความร่วมมือในการผลิต การตลาด การขนส่ง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ในระดับท้องถิ่น ซึ่งยังต้องใช้เวลาในการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย เพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะสร้างศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งของอนุภูมิภาค โดยมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันตามความเหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างพอเพียงและยั่งยืน อันจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จของภาคกลางต่อไป

ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากภาคกลางมีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก ทั้งทางบกและทางทะเล ประกอบกับนโยบายการเมืองระหว่างประเทศและประเทศเพื่อนบ้านของรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี มาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เงื่อนไขและข้อจำกัดการพัฒนาต่างๆ ได้รับการปรับปรุงและแก้ไข เพื่อนำไปสู่การพัฒนาในระดับภูมิภาค อีกทั้งกระแสการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ ทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียน ภูมิภาคเอเชีย-ยุโรป และบริบทของการลดอัตราภาษี (Free Trade Agreement, FTA) รวมทั้งการเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่การรวมตัวเป็นกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปี พ.ศ. 2558 และการดำเนินการภายใต้ข้อตกลงขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization, WTO) ดังนั้น ภาคกลางจึงมุ่งตอบสนองยุทธศาสตร์ต่างๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยกำหนดยุทธศาสตร์เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือด้านการพัฒนาแนวเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้ทั้งสองฝั่งต่อเนื่องไปสู่ภูมิภาคอื่น และเป็นฐานเศรษฐกิจด้านหน้าของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) ของภาคกลางนี้ ได้ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการวิจัยของภาคกลางขึ้น โดยพิจารณาถึงวิสัยทัศน์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้แนวทางการดำเนินการกิจด้านการวิจัยในภาคกลางนั้นมีความชัดเจน สามารถนำผลงานวิจัยและองค์ความรู้ที่ได้ไปดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค แผนปฏิบัติการราชการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนความต้องการของภาคเอกชน ท้องถิ่น และชุมชน ซึ่งแต่ละกลุ่มจังหวัดได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดไว้

เมื่อนำภาพรวมของวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมาระดมความคิดและสร้างความเข้าใจร่วมกัน จึงนำมาสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการวิจัยของภาคกลาง เพื่อแสดงถึงสภาพด้านการวิจัยที่ภาคกลางต้องการจะเป็นในอนาคต ตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด อันสะท้อนถึงความมุ่งมั่นเกี่ยวกับทิศทางและจุดยืนที่ต้องการผลักดันให้เกิดขึ้น เป็นจุดหมายปลายทางร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

“สร้างและนำองค์ความรู้ไปสนับสนุนการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน ให้เป็นภูมิภาคที่น่าอยู่และมีการพัฒนาที่ยั่งยืน”

ภาคกลางมีการกำหนดพันธกิจของกลุ่มจังหวัด ซึ่งสามารถนำมากำหนดเป็นพันธกิจด้านการวิจัยที่ภาคกลางจะดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

“ศึกษาค้นคว้าวิจัยในทุกกระดับ โดยใช้ทรัพยากรร่วม พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยในท้องถิ่น เพื่อนำความรู้มาสร้างมูลค่าเพิ่ม และเสริมคุณค่าการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง บนฐานความรู้อย่างแท้จริง”

ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) ของภาคกลาง มุ่งให้เชื่อมโยงกับ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)” ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ รวมทั้งปัญหาและสถานการณ์ของประเทศ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยของภาคกลาง ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2555-2559 ไว้รวม 5 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 28 กลยุทธ์การวิจัย โดยในแต่ละกลุ่มจังหวัดอาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต่อการผลงานวิจัยเฉพาะในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) ของภาคกลาง ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม จำนวน 10 กลยุทธ์ กลยุทธ์การวิจัยที่สำคัญ คือ ปฏิรูปการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน ทั้งในและนอกระบบ ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น ส่งเสริม อนุรักษ์และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ที่หลากหลาย ส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคอุบัติใหม่ การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ การพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ รวมถึงการคุ้มครองผู้บริโภค พัฒนาและการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร พัฒนาศักยภาพทางการกีฬา พัฒนาขีดสมรรถนะและศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และการบริหารรัฐกิจ การจัดการปัญหายาเสพติด ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และปัญหาผู้มีอิทธิพล ส่งเสริมความเข้มแข็งและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม เสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ และบูรณาการการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และปฏิรูปการเมืองไทยให้มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ จำนวน 9 กลยุทธ์ กลยุทธ์การวิจัยที่สำคัญ คือ สร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและประมง การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันและการพึ่งพาตนเองของสินค้าเกษตรและประมง พัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน พัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานชีวภาพและพลังงานทางเลือกอื่น ยกกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการด้านโลจิสติกส์และการขนส่งสาธารณะที่มีคุณภาพ ยกกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการขนส่งสาธารณะ เพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 กลยุทธ์ กลยุทธ์การวิจัยที่สำคัญ คือ บริหารจัดการและการใช้

ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูบำรุงดิน รวมทั้งการใช้ประโยชน์ที่ดิน พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการและสร้างความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการน้ำของประเทศ และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติจากธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางวิทยาการและทรัพยากรบุคคล จำนวน 3 กลยุทธ์ กลยุทธ์การวิจัยที่สำคัญ คือ พัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์ ทางสังคมศาสตร์และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ในวิทยาการต่างๆ สร้างศักยภาพและความสามารถของทรัพยากรบุคคลในวิทยาการต่างๆ และพัฒนาและสร้างศักยภาพทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม จำนวน 2 กลยุทธ์ กลยุทธ์การวิจัยที่สำคัญ คือ พัฒนาระบบบริหารงานวิจัยของประเทศ ตลอดจนการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ และจากต่างประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ และวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อการพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านการวิจัยของประเทศที่มีประสิทธิภาพ

จาก 5 ยุทธศาสตร์การวิจัยดังกล่าว เมื่อพิจารณาความสำคัญของกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น โดยคำนึงถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้ เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การเสริมสร้างและการพัฒนาภูมิภาคโดยเร็ว จึงกำหนดกรอบกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้นในช่วง พ.ศ. 2555-2559 รวม 12 กลุ่มเรื่อง ดังนี้คือ 1) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง 2) ความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล 3) การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ 4) การจัดการทรัพยากรน้ำ 5) ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก 6) เกษตรเพื่อความยั่งยืน 7) การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ 8) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ 9) เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม 10) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว 11) สังคมผู้สูงอายุ และ 12) ระบบโลจิสติกส์

ในการบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของภาคกลาง กำหนดให้มี “ระบบการบริหารการวิจัยภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาค : ภาคกลาง” (เครือข่ายวิจัยภูมิภาค : ภาคกลาง) ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและบริหารจัดการยุทธศาสตร์การวิจัยของภาคกลางให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ โดยให้มีการเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคและส่วนกลางให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กำหนดให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการกิจตามยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยของภาคกลางให้บรรลุผลสำเร็จ

บทสรุปสำหรับผู้บริหารยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ. 2555-2559) : ภาคใต้

วิสัยทัศน์การวิจัยภาคใต้

“ภายในปี พ.ศ. 2559 มิงานวิจัยเป็นฐานความรู้ที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้ ให้มีความสมดุล สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของพื้นที่ โดยใช้ทุนทางทรัพยากรและเครือข่ายการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม”

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้จัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยภาคใต้ พ.ศ. 2555-2559 เพื่อมุ่งเน้นให้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยของหน่วยงานวิจัยต่างๆ ของประเทศและใช้เป็นกรอบทิศทางในการวิเคราะห์ตรวจสอบข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของบประมาณประจำปี ตามมติคณะรัฐมนตรีระหว่างปีงบประมาณ 2555-2559 โดยสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) รวมทั้งความต้องการและศักยภาพของพื้นที่แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์การวิจัยภาคใต้ ปี พ.ศ. 2555-2559 เน้นการบูรณาการด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด 3 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ (กลุ่มจังหวัดฝั่งอ่าวไทย กลุ่มจังหวัดฝั่งอันดามันและกลุ่มจังหวัดชายแดนใต้) ควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาภูมิภาคใต้และประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน ที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยยุทธศาสตร์การวิจัยภาคใต้ ปี พ.ศ. 2555-2559 จะมีความเชื่อมโยงกับทั้งนโยบายเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และนโยบายการวิจัยของชาติระยะยาว (พ.ศ. 2553-2572) อย่างชัดเจน เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยของประเทศ มีทิศทางวิจัยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดของภาคใต้มีความชัดเจน จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยภาคใต้ ปี พ.ศ. 2555-2559 เป็น 5 ยุทธศาสตร์ 15 กลยุทธ์ 50 แผนงานวิจัย โดยในแต่ละยุทธศาสตร์การวิจัยได้มีการกำหนดกลยุทธ์ แผนงานวิจัยและตัวอย่างประเด็นการวิจัยที่เป็นความต้องการในการวิจัยในภาคใต้ช่วง 5 ปีดังนี้

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม

ภาคใต้ มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เชื้อชาติและศาสนาสูง ในหลายจังหวัดของภาคใต้ยังมีจำนวนแรงงานต่างถิ่นและต่างด้าวเป็นจำนวนมาก กอปรกับสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังเกิดความรุนแรงอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศ ได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่ และเป็นเหตุจุดรั้งการพัฒนาในแทบทุกด้าน รวมทั้งการเกิดเป็นภาพลักษณ์ความไม่ปลอดภัยที่ส่งผลกระทบต่อ

ลงทุนและการท่องเที่ยวในพื้นที่อีกด้วย นอกจากนี้ ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน ดังนั้นการเสริมสร้างความสมานฉันท์และความมั่นคงในพื้นที่จึงเป็นพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยิ่งในการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงต้องมุ่งเน้นการวิจัยในด้านการปฏิรูปศึกษา การเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในแต่ละพื้นที่อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการวิจัยความเข้าใจของ **‘คุณลักษณะเฉพาะ’ ของพื้นที่ : มิติทางสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม แบบมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่** ’ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 : การปฏิรูปการศึกษาทั้งในและนอกระบบที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น กลยุทธ์ที่ 2 : วิจัยเพื่อการเสริมสร้างความสมานฉันท์และบูรณาการการแก้ไขปัญหาแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ กลยุทธ์ที่ 3 : การวิจัยเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ กลยุทธ์ที่ 4 : วิจัยเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม กลยุทธ์ที่ 5 : วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และความมั่นคงของมนุษย์ โดยมี 18 แผนงานวิจัย คือ 1) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา 2) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ในแต่ละท้องถิ่น 3) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับภาคการผลิต 4) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจและความเป็นธรรมกับชุมชนในการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม 5) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับแรงงานต่างถิ่นและแรงงานต่างด้าว 6) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับกฎหมายและกติกาต่างๆ เพื่อความเป็นธรรมมาภิบาล 7) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับความสมานฉันท์ในพื้นที่และสร้างความเข้าใจ ความเป็นธรรมในการพัฒนาพื้นที่แบบมีส่วนร่วม 8) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ 9) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพทางเลือกของผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ 10) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกและความรู้ในกลุ่มเด็กและเยาวชน 3 จังหวัดชายแดนใต้ 11) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการแก้ปัญหายาเสพติด 12) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว 13) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 14) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรม 15) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) 16) แผนงานวิจัยด้านสุขภาพ 17) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุ 18) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ภาคใต้มีศักยภาพผลผลิตหลักที่หลากหลายชนิด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน การประมง การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง ข้าวพื้นเมือง ปศุสัตว์และไม้ผลเขตร้อนเช่น ลองกอง เงาะ มังคุด ส้มโอ ทูเรียน เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตและเป็นแหล่งผลิตที่สำคัญของประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลผลิตส่วนใหญ่ยังจำหน่ายในรูปแบบสินค้าปฐมภูมิที่มีมูลค่าต่ำ ฐานการผลิตแคบขาดประสิทธิภาพในการผลิต การแปรรูปและการบริหารจัดการ ดังนั้นจึงมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและนวัตกรรมกระบวนการผลิตทางการเกษตรและการประมง

เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และเนื่องจากสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ของภาคใต้มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ทั้งที่เป็น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ลุ่มน้ำต่าง ๆ ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา ทำให้ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในด้านการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ทั้ง 14 จังหวัด มีความหลากหลายมาก อีกประการหนึ่ง ภาคใต้มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงสองฝั่งทะเล (ฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน) และเป็นเขตความร่วมมือทางเศรษฐกิจแบบ IMT-GT แต่มีประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ พื้นที่มีลักษณะแคบและยาว ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง ขาดการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมระหว่างฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามันรวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคเอเชีย จึงมีเป้าประสงค์การวิจัยคือ การสร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจในการแข่งขันบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าทั้งด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงบทบาทการแข่งขันของประเทศภายใต้การเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ปัจจัยเหล่านี้ เมื่อนำมาพิจารณากำหนดเป็นกลยุทธ์และแผนงานวิจัยแล้ว จะประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 : วิจัยเพื่อสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์และประมงและการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน กลยุทธ์ที่ 2 : วิจัยเพื่อพัฒนาภูมิปัญญาทางการแพทย์ กลยุทธ์ที่ 3 : วิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ 4 : วิจัยเพื่อยกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการด้านโลจิสติกส์ และ 15 แผนงานวิจัย ได้แก่ 1) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับยางพารา 2) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน 3) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับอาหารฮาลาล 4) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับไม้ผล 5) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการประมง 6) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า : การแปรรูป 7) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับข้าวพื้นเมือง 8) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับสัตว์เศรษฐกิจ 9) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติเพื่อเป็นอาหารเสริมสุขภาพและการแพทย์ทางเลือก 10) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ธรรมชาติสู่การเป็นยารักษาโรค 11) แผนงานวิจัยการท่องเที่ยวตามอัตลักษณ์ของท้องถิ่น 12) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว 13) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการตลาดของการท่องเที่ยว 14) แผนงานวิจัยการค้าและการขนส่ง และ 15) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์กลางโลจิสติกส์สู่ประชาคมอาเซียน 16) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การอนุรักษ์ เสริมสร้าง และพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ของภาคใต้มีความหลากหลายสูง ทั้งที่เป็นภูเขา ทะเล ฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน ป่าต้นน้ำ ทะเลสาบ พื้นที่น้ำจืด น้ำเค็ม น้ำกร่อย ดินเปรี้ยว ป่าพรุ แม่น้ำและลุ่มน้ำสายต่าง ๆ ดังนั้นจึงมีเป้าประสงค์การวิจัยคือ การพัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูลความรู้ようบูรณาการเพื่อการบริหารและการตัดสินใจทั้งในการพัฒนาและการแก้ปัญหาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ โดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลาย

ทางชีวภาพ การฟื้นฟู การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ/ลม/แสงอาทิตย์ ภัยธรรมชาติทั้งทางบกและทะเล ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 : วิจัยเพื่อการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติธรรมชาติและการป้องกัน กลยุทธ์ที่ 2 : วิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ กลยุทธ์ที่ 3 : การวิจัยเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 8 แผนงานวิจัย คือ 1) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการกัดเซาะชายฝั่ง 2) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับอุบัติเหตุภัยธรรมชาติ 3) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการใช้น้ำ 4) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้ 5) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม 6) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะและการใช้ประโยชน์ 7) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน 8) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาของท้องถิ่นและต่อยอดองค์ความรู้พื้นฐานตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยและพัฒนาขีดความสามารถนักวิจัยของประเทศในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 : วิจัยเพื่อสร้างศักยภาพและความสามารถของทรัพยากรบุคคลทางการวิจัย กลยุทธ์ที่ 2 : วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ และ 6 แผนงานวิจัย คือ 1) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของนักวิจัยที่สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น 2) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานักวิจัยท้องถิ่นอิสระ 3) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้าง องค์ความรู้ใหม่ นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์เพื่อการแข่งขัน 4) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการต่อยอด ภูมิปัญญาท้องถิ่นและต่อยอดองค์ความรู้พื้นฐาน 5) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีสะอาด (Green Technology) 6) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา เทคโนโลยีด้านพลังงานทดแทน (Renewable Energy)

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศ สู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย

เป็นยุทธศาสตร์ที่มีเป้าประสงค์คือ การพัฒนาโครงสร้าง เครือข่ายการวิจัย ระบบและกลไกการบริหารจัดการความรู้ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่ ท้องถิ่นและประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1 กลยุทธ์ คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3 แผนงานวิจัยคือ 1) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเครือข่ายในการบริหารการวิจัย 2) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับระบบการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ 3) แผนงานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการวิจัย

อนึ่ง เมื่อได้พิจารณาจากยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 5 ยุทธศาสตร์การวิจัย 15 กลยุทธ์การวิจัยและ 50 แผนงานวิจัย เพื่อนำมาพิจารณาจัดความสำคัญเป็นกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น โดยคำนึงถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้เพื่อเร่งแก้ปัญหาและนำไปสู่การเสริมสร้างและพัฒนาพื้นที่โดยเร็ว สามารถพิจารณาเป็นกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้นทั้งหมด 12 กลุ่มเรื่อง ได้แก่ 1) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง 2) ความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล 3) ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ 4) การจัดการทรัพยากรน้ำ 5) การพัฒนาพลังงานทดแทนและภาวะโลกร้อน 6) เกษตรเพื่อความยั่งยืน 7) การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ 8) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ 9) เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สำคัญเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรม 10) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและบริการ 11) สังคมผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส และ 12) ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) และการส่งเสริมการค้าชายแดน

โดยสรุป ยุทธศาสตร์การวิจัยภาคใต้ ปี พ.ศ. 2555-2559 จะมีการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ รวม 5 ยุทธศาสตร์การวิจัย 15 กลยุทธ์ 50 แผนงานวิจัย 12 กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้นและตัวอย่างประเด็นการวิจัยต่างๆ ภายใต้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การวิจัยภาคใต้ ปี พ.ศ. 2555-2559 อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง จะก่อให้เกิดผลงานวิจัยที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นและมีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและในระดับชุมชนท้องถิ่นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพมากขึ้น อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความผาสุกของประชาชนและสร้างศักยภาพในด้านต่างๆ รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป

ในการบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของภาคใต้ กำหนดให้มี **“ระบบการบริหารการวิจัยภาคีเครือข่ายในระดับภูมิภาค : ภาคใต้” (เครือข่ายวิจัยภูมิภาค : ภาคใต้)** ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและบริหารจัดการยุทธศาสตร์การวิจัยของภาคใต้ให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ โดยให้มีการเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคและส่วนกลางให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กำหนดให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการกิจตามยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยของภาคใต้ให้บรรลุผลสำเร็จ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

โทร. 0 2525 4807-9, 0 2525 4853-5

โทรสาร 0 2525 4855